

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLI KONULAR VERGİ ETKİSİ

Selahattin GÖKMEN

Yeminli Mali Müşavir

sgokmen@mentallymm.com.tr

17.01.2024

YENİDEN DEĞERLEME / ENFLASYON DÜZELTMESİ KRONOLOJİK GELİŞİM

VERGİSİZ
ENFLASYON
DÜZELTMESİ
(VUK Geçici
25. madde)
31.12.2003

BİLANÇO AKTİF + PASİF PARASAL
OLMAYAN KIYMETLER

VERGİLİ
ENFLASYON
DÜZELTMESİ
(VUK
mükerrer
298/A)
YÜRÜRLÜKTE
**2004 Hesap
Dönemi**

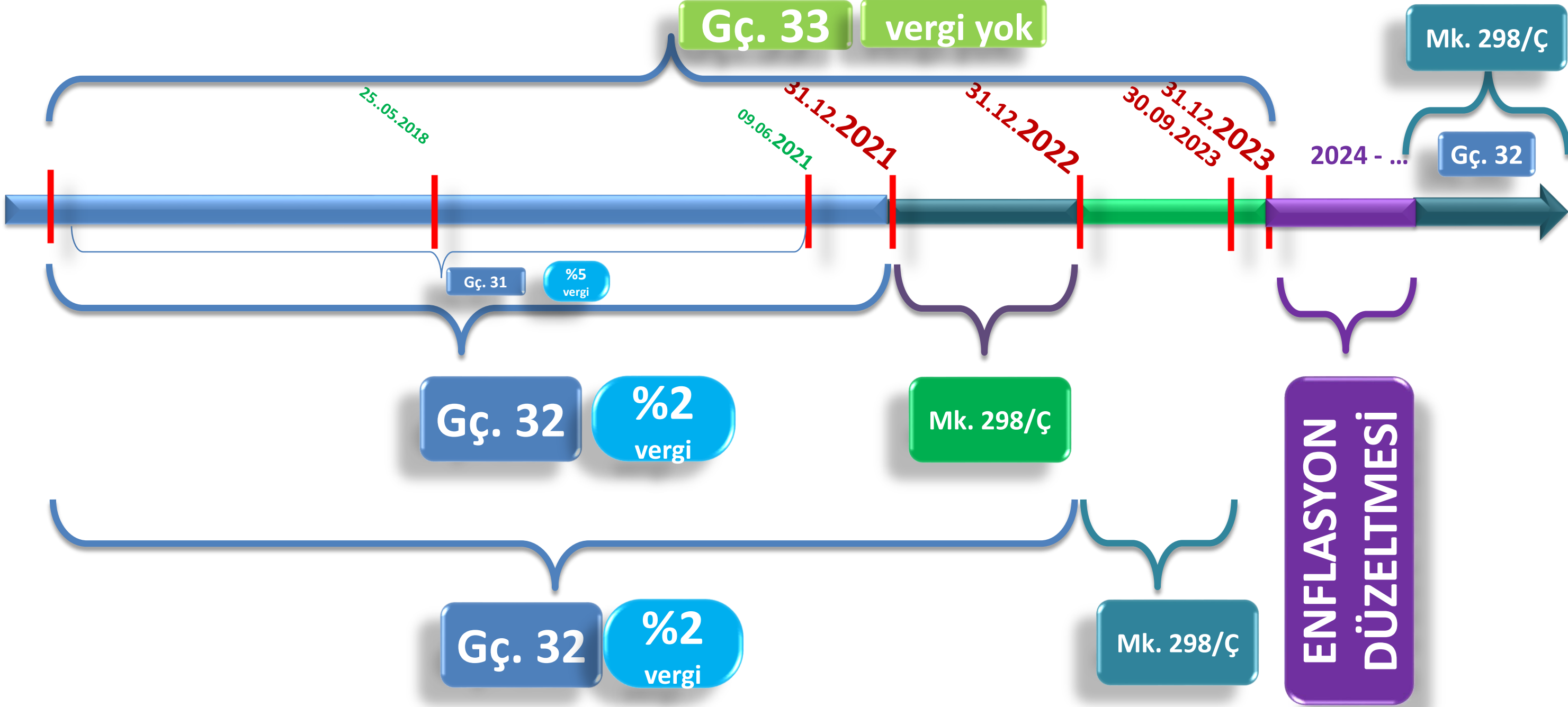

TAŞINMAZ + ATİK LER

VERGİSİZ
ENFLASYON
DÜZELTMESİ
(VUK geçici
33. madde)
31.12.2023

BİLANÇO AKTİF + PASİF PARASAL
OLMAYAN KIYMETLER

VERGİLİ
ENFLASYON
DÜZELTMESİ
(VUK
Mük.298/A)
**2024 Hesap
Dönemi +**

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN ŞARTLARI

Son üç hesap döneminde

%100'den

fazla

enflasyon

Son dönemde

%10'dan

fazla

enflasyon

Yurt içi üretici fiyat endeksi ve değişim oranı, Aralık 2023
Domestic producer price index and rate of change, December 2023
[2003=100]

Yıl Year	Ocak Jan.	Şubat Feb.	Mart March	Nisan April	Mayıs May	Haziran June	Temmuz July	Ağustos August	Eylül Sep.	Ekim Oct.	Kasım Nov.	Aralık Dec.
Endeks-Index												
2006	123,51	123,83	124,14	126,54	130,05	135,28	136,45	135,43	135,11	135,73	135,33	135,16
2007	135,09	136,37	137,70	138,80	139,34	139,19	139,28	140,47	141,90	141,71	142,98	143,19
2008	143,80	147,48	152,16	159,00	162,37	162,90	164,93	161,07	159,63	160,54	160,49	154,80
2009	155,16	156,97	157,43	158,45	158,37	159,86	158,74	159,40	160,38	160,84	162,92	163,98
2010	164,94	167,68	170,94	174,96	172,95	172,08	171,81	173,79	174,67	176,78	176,23	178,54
2011	182,75	185,90	188,17	189,32	189,61	189,62	189,57	192,91	195,89	199,03	200,32	202,33
2012	203,10	202,91	203,64	203,81	204,89	201,83	201,20	201,71	203,79	204,15	207,54	207,29
2013	206,91	206,65	208,33	207,27	209,34	212,39	214,50	214,59	216,48	217,97	219,31	221,74
2014	229,10	232,27	233,98	234,18	232,96	233,09	234,79	235,78	237,79	239,97	237,65	235,84
2015	236,61	239,46	241,97	245,42	248,15	248,78	247,99	250,43	254,25	253,74	250,13	249,31
2016	250,67	250,16	251,17	252,47	256,21	257,27	257,81	258,01	258,77	260,94	266,16	274,09
2017	284,99	288,59	291,58	293,79	295,31	295,52	297,65	300,18	300,90	306,04	312,21	316,48
2018	319,60	328,17	333,21	341,88	354,85	365,60	372,06	396,62	439,78	443,78	432,55	422,94
2019	424,86	425,26	431,98	444,85	456,74	457,16	452,63	449,96	450,55	451,31	450,97	454,08
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27
2021	583,38	590,52	614,93	641,63	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,43	1022,25
2022	1129,03	1210,60	1321,90	1423,27	1548,01	1652,75	1738,21	1780,05	1865,09	2011,13	2026,08	2021,19
2023	2105,17	2138,04	2147,44	2164,94	2179,02	2320,72	2511,75	2659,60	2749,98	2803,29	2882,04	2915,02

ZORUNLULUK 2021 SONU İTİBARIYLA OLUŞMUŞTUR

2021----SON BİR YIL ($1.022,25 - 568,27 / 568,27 =$) % 79,8881 > % 10

---- SON ÜÇ YIL ($1.022,25 - 422,94 / 422,94 =$) % 141,701 > %100

Enflasyon Düzeltmesinin Mahiyeti

Genel anlamda enflasyon düzeltmesi, paranın satın alma gücündeki değişmeler nedeniyle gerçek durumu ifade edemeyen mali tabloların, **gerçek durumu ifade eder hale gelmelerini sağlamak üzere** düzeltme işlemine tabi tutulmasıdır.

213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında enflasyon düzeltmesi, "**mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanması**" şeklinde tanımlanmıştır.

ENFLASYON DÜZELTMESİ

DÜZELTME YAPMAYA HAZIR MIYIZ?

FAYDALI MI ZARARLI MI?

2024 VE DEVAMINDA ENFLASYON DÜZELTMESİNİN DÖNEM KAR/ZARARINA DOĞRUDAN ETKİSİ OLACAK

2024 VE DEVAMINDA (EN AZ 3-4 YIL) KAR ETKİSİ YAPMASI HALİNDE PEŞİNEN VERGİ ÖDENMESİ SORUNU DOĞACAK (yıllık enflasyonun %10 altına düşmesi ve son üç yıl enflasyonunun % 100 altında olması gerekiyor)

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN BİLANÇO ÜZERİNDE YARATTIĞI OLUMSUZ ETKİYİ ORTADAN KALDIRMASI ESAS OLUP, VERGİ MATRAHINA ARTI YADA EKSI ETKİSİNİN OLMAMASI GEREKİR.

YASAL MEVZUAT EKSİKLİĞİ VAR

DAHA GERÇEKÇİ BİR ENFLASYON DÜZELTMESİ MEVZUATINA İHTİYAÇ OLABİLİR

KİMLER ENFLASYON DÜZELTMESİ YAPACAK ?

1- Bilanço esasında defter tutan GV ve KV mükellefleri (Kanun)

2- Kollektif, adi komandit, adi şirketler (Genel Tebliğ)

Bilanço esasına göre defter tutan kollektif, adî komandit ve adî şirketlerde enflasyon düzeltmesi bu şirketlerin bilançoları nezdinde yapılır. Kurumlar vergisi mükellefi olan **iş ortaklıklarının** da bilançoları enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

KİMLER YAPACAK ?

❑ YENİ İŞE BAŞLAYANLAR

- Yeni işe başlayan mükelleflerin enflasyon düzeltmesine tabi olup olmadıkları da genel esaslara göre belirlenir. **İşe başladığı tarih itibariyle enflasyon düzeltme şartları varsa uygulamak zorundalar.** Enflasyon düzeltmesi hükümlerinin uygulanmasında işe başlanılan tarihin bir önemi bulunmamaktadır.

❑ BİLANÇODAN İŞLETME DEFTERİNE GEÇENLER

- **31.12.2023 itibariyle BİLANÇO esasında iken 1.1.2024 ten itibaren İŞLETME hesabına göre defter tutacaklar;** 31.12.2023 bilançolarını düzeltmeye tabi tutacak ve 1.1.2024 sonrasındaki işlemlerini bu düzeltilmiş bilançodaki değerleri dikkate alarak İHE na göre sürdürecektir.

❑ İŞLETME ESASINDAN BİLANÇO ESASINA GEÇENLER

- 31.12.2023 itibariyle işletme esasına tabi olan mükelleflerin 1.1.2024 sonrasında BİLANÇO esasına göre defter tutmaya başlamaları halinde, **31.12.2023 için koşulları oluşmadığından 2023 sonu itibariyle DÜZELTME yapamazlar.**
- 2024 takvim yılı veya sonrasında ilk defa bilanço esasına geçen mükellefler **ilk düzeltme işlemlerini bilanço esasına geçtikleri tarih itibariyle geçici 33 üncü madde** ve **tebliğin üçüncü bölümüne göre;** daha sonraki düzeltme işlemlerini de mükerrer 298 inci maddenin (A) fıkrası ve **tebliğin dördüncü bölümüne göre** yapacaklardır.

KİMLER YAPACAK ?

❑ TASFİYE

2023 hesap dönemi sonundan önce tasfiye kararı alınarak bu tarihten önce tasfiyenin sonuçlandırıldığı durumlarda, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi söz konusu olmayacaktır. Ancak, tasfiyenin 2023 hesap döneminden sonra sonuçlanması halinde, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço düzeltilcektir. (TASFİYE de GEÇİCİ VERGİ DÖNEMİ YOK)

❑ İŞİ BIRAKANLAR

2024 hesap dönemi içerisinde işin bırakılması halinde, yeni hesap dönemine ilişkin olarak ortaya çıkan ve kıst dönem için beyanname verilmesini gerektiren bir durumun oluşması nedeniyle 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço enflasyon düzeltilmesine tabi tutulacaktır.

❑ DEVİR, BİRLEŞME HALİNDE

2023 hesap dönemi sonundan sonra 5520 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleşen devir, nev'i değişikliği, kısmi, tam bölünme ve birleşme hallerinde, devir, nev'i değişikliği, kısmi, tam bölünme veya birleşmenin bünyesinde gerçekleştiği kurum, ortadan kalkan şirketin 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançosunu enflasyon düzeltilmesine tabi tutacaktır.

❑ NEV'İ DEĞİŞİKLİĞİ

2023 hesap dönemi sonundan sonra gerçekleşen nev'i değişikliği hallerinde, nev'i değişikliği nedeniyle tüzel kişiliği sona eren kurumun, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançosu da düzeltilcektir.

✓ TEBLİĞ MD. 28

KİMLER YAPACAK ?

BANKA VE FİNANS KURUMLARININ DURUMU (TEBLİĞ Md. 38)

28/12/2023 tarihli ve 32413 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 17 nci maddesi ile, 213 sayılı Kanunun geçici 33 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre;

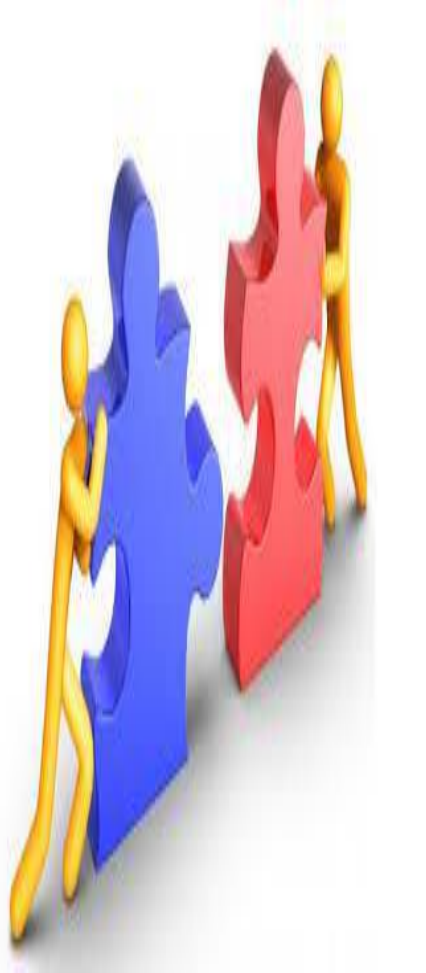
- Bankalar,
- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler,
- Ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri

tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Bu hüküm uyarınca, bu mükellefler **geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024**

ve 2025 hesap dönemlerinde bilançolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutacak, ancak düzeltme sonucu oluşacak kar veya zararlarını dönem kazancının tespitinde dikkate almayacaklardır.

Bu kuruluşlara esasen enflasyon düzeltmesi yoluyla gider yazma hakları ellerinden alınmıştır.

KAZANÇLARININ TAMAMI GELİR/KURUMLAR VERGİSİNDEN İSTİSNA OLAN MÜKELLEFLER DE ENFLASYON DÜZELTMESİ YAPACAK

KAZANÇLARI İSTİSNA OLANLARIN ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMASI SORUN YARATABİLECEKTİR

Kazançlarının tamamı gelir/kurumlar vergisinden **istisna olan mükellefler de enflasyon düzeltmesi yapacaklardır.** (Tebliğ Madde 8)

İstisna kazanç sahiplerinin yapacakları enflasyon düzeltme işlemi sonucunda ortaya çıkacak olan **düzeltilme farkları kar etkisi doğurursa, bu kar gelir/kurumlar vergisinden istisna olacak mı? Yoksa vergiye mi tabi olacak?**

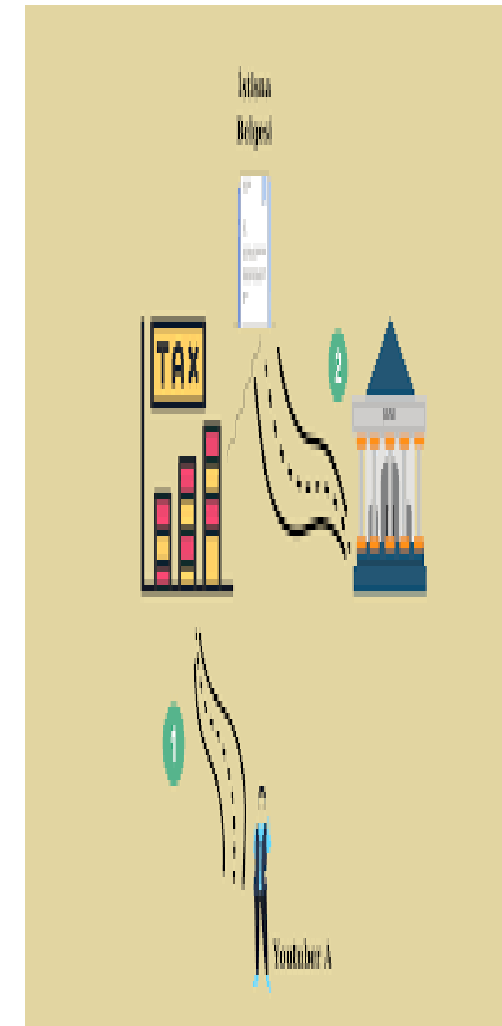
Tebliğ Madde 40

Vergiden istisna edilen kazançlar da enflasyon düzeltmesine tabi tutulan bilançolara göre tespit edilecek ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş kazanç tutarları beyannamede indirim konusu yapılabilecektir.

*Örneğin, serbest bölgede faaliyette bulunan ve **kazançlarının tamamı istisna kapsamında** olan bir mükellef, 2024 yılı bilançosunu düzeltmeye tabi tutacak ve **düzeltilme sonucu oluşan kazanç tutarını beyannamede istisna olarak göstermek suretiyle matrahtan indirim konusu yapabilecektir.***

Kazancının bir kısmı istisna olan mükellefler nasıl hesaplama yapacak?

Örneğin KVK 5-1-e, Teknokent istisnası

KİMLER ENFLASYON DÜZELTMESİ YAPAMAYACAK ?

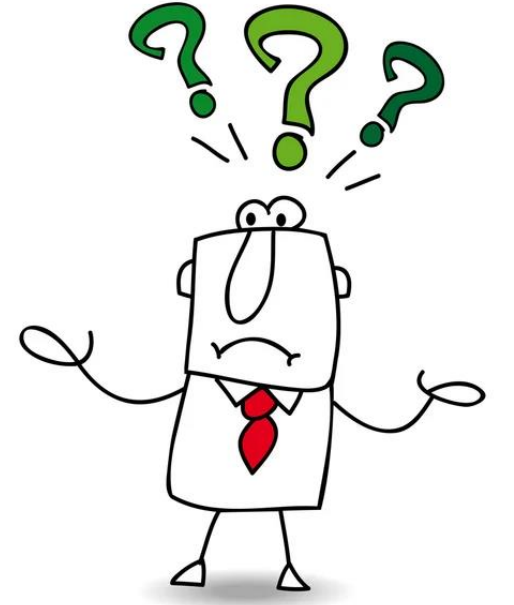
- ❑ Kazançlarını **işletme hesabı esasına** (zirai işletme hesabı dâhil) göre tespit eden mükellefler
- ❑ Serbest meslek kazanç defteri tutan **serbest meslek erbabı** mükellefler,
- ❑ Kayıtlarını **Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilen mükellefler,**
- ❑ Kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilen, ancak Türk para birimiyle kayıt yapmaya dönen mükelleflerden, **Türk para birimiyle kayıt yapmaya başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi geçmemiş olanlar,**
- ❑ Kurumlar vergisinden muaf olan ve bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin enflasyon düzeltmesi yapmaları zorunluluğu bulunmayıp, **ihtiyari olarak düzeltme yapmaları mümkündür**

İşletme Hesabı Esası/SMK Sahiplerinin ATİK'lerinin Durumu

Düzeltilme İşlemine Tabi Tutulacak Mali Tablolar

- Enflasyon düzeltilmesi yapmak zorunda olan mükelleflerce, mali tablolardan **sadece bilanço enflasyon düzeltilmesine tabi tutulur.**
- Düzeltilme şartlarının devam etmesi halinde izleyen **geçici vergi dönem sonu bilançoları da** düzeltilme işlemine tabi tutulur.
- Tebliğ madde 7

ENFLASYON DÜZELTMESİ YAPMA VE KAYIT ZAMANI

Tebliğ Madde 51

Enflasyon düzeltmesi yapılan geçici vergi dönemleri ve hesap dönemlerine ilişkin **düzeltilme işlemleri**, tabi olunan vergi türü dikkate alınarak, söz konusu dönemlere ait **geçici vergi/gelir/kurumlar vergisi beyannamelerinin (süre uzatımları dâhil kanuni süre içerisinde) verilme tarihine kadar yapılır, düzeltmenin yapıldığı tarih itibarıyla yasal defter kayıtlarına intikal ettirilir.**

2023 düzeltme kayıtları;

- **Gelir Vergisi Mükellefleri için 31 Mart 2024**
- **Kurumlar Vergisi Mükellefleri için 30 Nisan 2024**

tarihine kadar yapılabilecektir.

Hangi deftere kayıt?

2023 düzeltmesi 2023 defterine kaydedilecek

2024 düzeltmesi 2024 defterine kaydedilecek

2023 DÜZELTME İŞLEMİ

Öncelikle 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço, enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümler **göz önünde bulundurulmaksızın** düzenlenecektir.

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço için geçerli olmak üzere enflasyon düzeltmesi yapılacak ve **2023 hesap dönemine ait vergi matrahı**, düzeltilme öncesi mali tablolara göre tespit edilen kârlar üzerinden hesaplanacaktır.

2023 hesap dönemi sonunda düzenlenen bilanço her halükarda enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN KAR/ZARAR-VERGİ ETKİSİ

Selahattin GÖKMEN YMM

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN VERGİ ETKİSİ

2023 DÜZELTMESİNİN GELİR/KURUMLAR VERGİSİNE ETKİSİ OLMAYACAK

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço için geçerli olmak üzere enflasyon düzeltmesi yapılacak

31/12/2023 tarihli mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu kaynaklanan kâr/zarar farkı, **geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilecektir.**

Bu şekilde tespit edilen **geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmeyecektir. (VUK Mük.298/A-7, Geçici 33)**

2023 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltme öncesi mali tablolara göre tespit edilen kârlar üzerinden hesaplanacaktır.

2023 hesap dönemi amortisman gideri de enflasyon düzeltmesi öncesi değerler üzerinden hesaplanacaktır.

2024 DÜZELTMESİNİN GELİR/KURUMLAR VERGİSİNE (GEÇİCİ DAHİL) VERGİ ETKİSİ OLACAK

2024 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltilmiş bilançoya göre tespit edilecektir. Geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibariyle oluşan kâr ya da zarar, “Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesine göre bulunacaktır.

“Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesi, “Enflasyon Düzeltmesi Karları/Zararları” hesapları aracılığıyla “Dönem Karı veya Zararı Hesabı”na devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kâr ya da zararı görülmüş olacaktır. (VUK Mük. 298/A)

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN VERGİ ETKİSİ

01.01.2024 TARİHİ İTİBARIYLA BİLANÇOLARININ PARASAL OLMAYAN PASİF TOPLAMLARININ PARASAL OLMAYAN AKTİF TOPLAMLARINDAN FAZLA OLAN MÜKELLEFLER İÇİN 2024 ENFLASYON DÜZELTMESİ ZARAR ETKİSİ YARATACAKTIR.

(düzeltilmiş **stoğun satış halinde maliyet etkisi** ve artırılmış iktisadi kıymet değeri üzerinden **ayrılacak amortismanın gider etkisi** de karı azaltacaktır)

01.01.2024 TARİHİ İTİBARIYLA BİLANÇOLARININ PARASAL OLMAYAN PASİF TOPLAMLARININ PARASAL OLMAYAN AKTİF TOPLAMLARINDAN AZ OLANLAR İÇİN 2024 ENFLASYON DÜZELTMESİ KAR ETKİSİ YARATACAKTIR.

(düzeltilmiş **stoğun satış halinde maliyet etkisi** ve artırılmış iktisadi kıymet değeri üzerinden **ayrılacak amortismanın gider etkisi** de karı azaltacaktır)

31.12.2023 DÜZELTMESİ İÇİN PARASAL OLMAYAN KIYMETLERİN DÜZELTMEYE ESAS (AKTİF YADA PASİFE GİRİŞ) TARİHLERİNİN ETKİSİ NÖTRDÜR.

AKTİFE YADA PASİFE ESKİ TARİHTE DE GİRSE YENİ TARİHTE DE GİRSE 2024 HESAP DÖNEMİ ENFLASYON ETKİSİ AYNIDIR. ANCAK 01.01.2024 TARİHİNDEN SONRA GİRENLERİN ETKİSİ DÜZELTMEYE ESAS TARİHLERE GÖRE FARKLILIK YARATACAKTIR.

**P. OLMAYAN AKTİF < P. OLMAYAN PASİF
DAHA AZ VERGİ ÖDEYECEKLER**

**P. OLMAYAN AKTİF > P. OLMAYAN PASİF
DAHA ÇOK VERGİ ÖDEYECEKLER**

ENFLASYON DÜZELTMESİNİN VERGİ ETKİSİ

özsermayesi (+DİĞER PARASAL OLMAYAN PASİFLER TOPLAMI) duran varlık ve stok toplamından yüksek olan daha az vergi ödeyecek

özsermayesi (+DİĞER PARASAL OLMAYAN PASİFLER TOPLAMI) duran varlık ve stok toplamından düşük olan daha çok vergi ödeyecek

Borç tek başına enflasyon gelir etkisi yaratmaz. Borçlu firmalar borç ile aktifinde bir kıymet oluşturmadı ise borcun negatif yada pozitif vergi etkisi olmayacak

Borçlu firmalar borç ile stok yada yatırım yaptı ise ve özsermayesi yatırımdan daha az ise daha çok vergi ödeyecek. Özsermayesi çok ise daha az vergi ödeyecektir.

TEK SEFERLİK YADA SÜREKLİ YENİDEN DEĞERLEME SONRASI ENFLASYON DÜZELTMESİ

- **31.12.2023 TE GEÇİCİ 32 VE MÜKERRER 298/Ç YAPILABİLİR Mİ?**
- **2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.**
- **30.09.2023 tarihi itibariyle yeniden değerlendirilebilir, ancak 31.12.2023 tarihi itibariyle yeniden değerlendirilemeyecektir.**
- **Ayrıca, 31.12.2023 te mükerrer 298/ç yapılması mümkün olmadığından bugün itibariyle VUK Geçici 32 kapsamında değerlemenin de yapılamayacağını düşünüyorum.**

SÜREKLİ YENİDEN DEĞERLEME SONRASI ENFLASYON DÜZELTMESİ

- **VUK Mükerrer 298/Ç kapsamında yeniden değerlendirilmeyen kıymetler için VUK Geçici 33 kapsamında enflasyon düzeltmesi yapılabilecek mi?**
- **Geçici 31 yada 32 uygulanmadan mükerrer 298/Ç yapıldı ise durum ne olacak?**
- **Arsa üzerine bina yapıp arsadan bina hesabına alınan işlemlerde; enflasyon düzeltmesi arsa ve inşaat maliyetleri itibariyle yapılabilecek mi? (Geçici 32 de yapılabiliyordu)**
- **VUK mükerrer 298/Ç yapılmayan bir kısım kıymetler için VUK Geçici 33 yapılabilir mi? (örneğin maliyete eklenmiş olan ve yeniden değerlendirilme kapsamında dikkate alınmayan finansman giderleri, ya da yeniden değerlendirilmemiş bir araç)**

Enflasyon düzeltmesi işlemleri / adımları:

- ✓ Bilançodaki parasal olmayan kıymetlerin tespit edilmesi.
- ✓ Tespit edilen parasal olmayan kıymetlerin düzeltmeye esas tutarlarının belirlenmesi.
- ✓ Düzeltmeye esas tarihlerin ve düzeltme/taşıma katsayılarının belirlenmesi.
- ✓ Düzeltmiş tutarların hesaplanması ve enflasyon farklarının kayıtlara alınması.
- ✓ Parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetlerin ise düzeltmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilmesi.

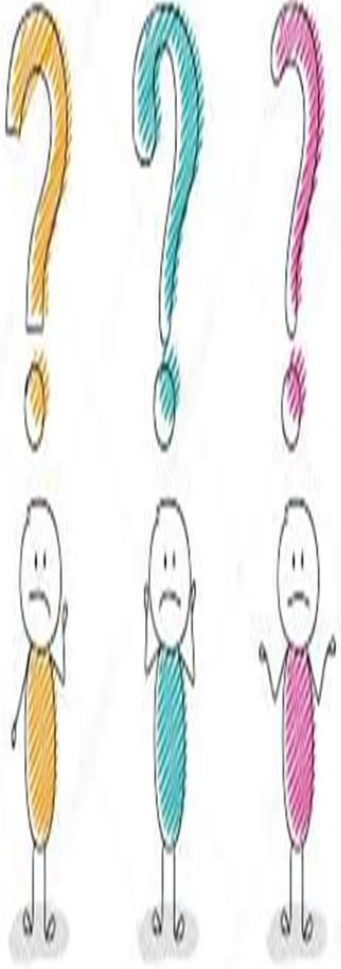

VERGİ ETKİSİNİ AZALTMAK/ENGELLEMEK İÇİN NELER YAPABİLİRİZ

❑ DOĞRU TESPİT VE HAZIRLIK ÖNEMLİ

❑ 2023 sonu düzeltmesi için hazırlık

- ❖ 31.12.2023 sonu itibariyle var olan stoklarımızın deftere giriş tarihlerinin ayrıntılı ortaya konulması
- ❖ duran varlıklarımızın defter kayıt tarihlerinin kontrolü, olmayanların arşivden bulunması,
- ❖ **Yıllara sari işlerde maliyet ve hakedişlerin** deftere kayıt tarihi itibariyle tespiti (740 hs dan 170 hesaba gelirken 740 hs daki süre ne olacak?) (tebliğ taslak **hakediş için hem defter kayıt tarihi hem de alış tarihi diyor!!!**)
- ❖ **ROFM** içeren kıymetlerin tespiti (stok, duran varlık, özel tükenmeye tabi varlık içindeki finansman giderleri) Maliyete intikal etmiş **finansman giderinin hesaplanması**
- ❖ **Alınan ve verilen avanslar var ise** gelecekte alınacak yada teslim edilecek bir **emtia karşılığı verilmiş-alınmış olanların** ödeme-tahsil tarihlerinin belirlenmesi
- ❖ Özsermaye kalemlerinin kontrolü, düzeltmeye tabi olacak ve olmayacak olan özsermaye kalemlerinin tespiti,
- ❖ Sermayeyi oluşturan unsurların tespiti, (nakit, aynı, geçmiş yıl karı, fonlar vb)
- ❖ Sermayeyi oluşturan unsurlardan düzeltmeye tabi olacakların ödeme, mülkiyetin intikali, sermaye artırım tescil tarihlerinin tespiti

VERGİ ETKİSİNİ AZALTMAK/ENGELLEMELİK İÇİN NELER YAPABİLİRİZ

❑ 2023 YILI SONUNA KADAR YAPILABİLECEKLER

- 2023 SONU STOK VE DURAN VARLIKLARI **YÜKSEK TUTULMASI FAYDALI**
- Net defter değeri sıfır olan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinin 2024 ve devamında etkisi sıfır
- ÖZSERMAYEYİ ARTIRACAK **SERMAYE ARTIŞLARI YAPILABİLİR**

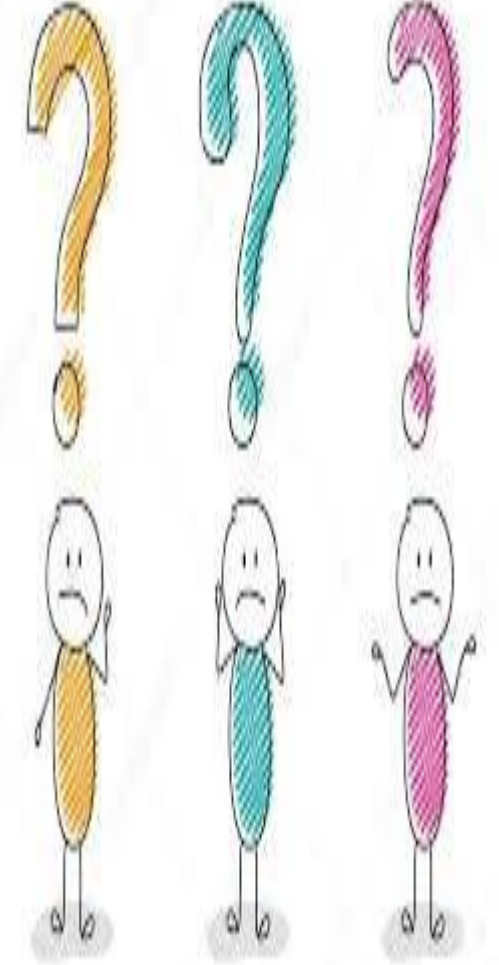
❑ 2024 DE YAPILABİLECEKLER

- ÖZSERMAYEYİ YÜKSEK TUTMAK ESAS OLUP, **İHTİYAÇ VARSA ACİL SERMAYE ARTIŞI**
- 2024 GEÇİCİ YADA YIL SONU **STOK/DURAN VARLIĞIN AZ OLMASI DAHA FAYDALI**
(satış halinde; 2023 düzeltmesinden gelen yüksek maliyet karı aşağı çekecektir. Ayrıca stok azaldığından düzeltme karı azalacaktır.)

❑ ÖZSERMAYE KALEMLERİNİN KENDİ İÇİNDE SERMAYEYE İLAVESİNİN VERGİ ETKİSİ NÖTRDÜR.

❑ (öz sermaye içinde yer alan parasal kıymetler hariç)

- Genel kural bu olmakla birlikte **öz sermaye içinde yer alan parasal kıymetlerin sermayeye ilavesi (mevcut tebliğ taslağına göre) zarar artırıcı etki yaratmaktadır.**

SABİT KIYMETLERDE DÜZELTME İŞLEMİ

31.12.2023 tarihli amortisman tablosu temin edilir.

Amortisman hesaplaması kontrol edilir.

Kayıtlarda ilgili hesaplar ile amortisman tablosu karşılaştırılır.

Her bir sabit kıymetin defter kayıt tarihi tespit edilir. Sabit kıymetin alt hesap bazında ayrıntısı çıkarılır

Yeniden değerlendirme yapıp yapılmadığı kontrol edilir.

Yeniden değerlendirme yapılmış kıymetler için değerlendirme tarihi belirlenir.

Aktifleştirilen finansman gideri olup olmadığı kontrol edilir.

Finansman gideri var ise, ROFM düzeltmeye esas tutardan düşülür.

Bölünme, birleşme ve devir yolu ile aktife giren SK önceki şirketlerde aktife giriş tarihleri tespit edilir.

ÖZ KAYNAKLARDA DÜZELTME İŞLEMİ

Ödenmiş sermaye için:

- Ödenmiş sermaye hesabının kırılımı temin edilir
- Nakden ödenen kısım için tarih ve tutarları tespit edilir.
- Diğer unsurlar türüne göre listelenir.
- Düzeltmeye tabi unsurların düzeltmeye esas tarihleri tespit edilir.
- Düzeltmeye tabi olmayan unsurlar kapsam dışı bırakılır

Özkaynaklar İçin Gerekli Veriler

Ödenmiş sermayenin tarih ve tür bazında detaylı kırılımı oluşturulur.

Sermaye ödemelerini gösterir dekontlar kontrol edilir.

Sermayenin ödendiğine dair önceden yazılan tespit raporları tetkik edilir.

Sermaye artışlarını gösterir ticaret sicil gazeteleri kontrol edilir.

Sermaye artışına ait yazılan özel inceleme raporları tetkik edilir.

Özel fonların detaylı kırılımı oluşturulur ve düzeltilecek düzeltilmeyecek olanlar belirlenir.

Parasal olmayan özel fonlara ait yasal defter kayıtları temin edilir.

Kar yedeklerine ilişkin yasal defter kayıtları temin edilir.

Değer artış fonlarına ilişkin muhasebe kayıtları temin edilir.

Özsermaye içindeki hesapların sermayeye ilavesi ile özsermaye altında kalmasının kar/zarar etkisinin aynı olduğu durum

Geçmiş Yıl Karı Sermayeye ilave edilmiş olması durumu

31.12.2023 Düzeltme Öncesi			
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	1.000	Sermaye	7.500
		Sermaye-GYK	1.000
	<u>12.500</u>		<u>12.500</u>

31.12.2023 Düzeltme Sonrası			
	katsayı		katsayı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	12	Sermaye	15
		Sermaye-GYK	1,4
		Düzeltilme sonrası GYZ	-94.400
	<u>23.500</u>		<u>23.500</u>

31.12.2024 Düzeltme Sonrası			
	katsayı		katsayı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	1,5	Sermaye	1,5
		Sermaye-GYK	1,5
		Düzeltilme sonrası GYZ	1,5
		2024 Dönem zarar	-3.750
	<u>29.500</u>		<u>29.500</u>

31.12.2023 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	105.000	Arsa enf f. Farkı	11.000
Sermaye GYK enf d. Farkı	400		
	<u>105.400</u>		<u>11.000</u>
		2023 enf. düz. GYZ	94.400

31.12.2024 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	56.250	Arsa enf f. Farkı	6.000
Sermaye GYK enf d. Farkı	700	Düzeltilme sonrası GYZ enf d. Farkı	47.200
	<u>56.950</u>		<u>53.200</u>
		2024 enf. düz. zarar	3.750

Geçmiş yıl karının özsermaye hesabı altında yer alması durumu

31.12.2023 Düzeltme Öncesi			
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	1.000	Sermaye	7.500
		GYK (2016)	1.000
	<u>12.500</u>		<u>12.500</u>

31.12.2023 Düzeltme Sonrası			
	katsayı		katsayı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	12	Sermaye	15
		GYK (2016)	
		Düzeltilme sonrası GYZ	-93.000
	<u>23.500</u>		<u>23.500</u>

31.12.2024 Düzeltme Sonrası			
	katsayı		katsayı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	1,5	Sermaye	1,5
		GYK (2016)	
		Düzeltilme sonrası GYZ	1,5
		2024 Dönem zararı	-3.750
	<u>29.500</u>		<u>29.500</u>

31.12.2023 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	105.000	Arsa enf f. Farkı	11.000
		GYK (2016)	1.000
	<u>105.000</u>		<u>12.000</u>
		2023 enf. düz. GYZ	93.000

31.12.2024 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	56.250	Arsa enf f. Farkı	6.000
		Düzeltilme sonrası GYZ enf d. Farkı	46.500
	<u>56.250</u>		<u>52.500</u>
		2024 enf. düz. zararı	3.750

1. ADIM

PARASAL OLMAYAN KIYMETLERİN TESPİTİ
VE BU KIYMETLERİN DÜZELTMEMEYE ESAS
TARİHLERİNİN TESPİTİ

AKTİF	BİLANÇO		PASİF
Parasal Varlıklar	HAYIR	HAYIR	Parasal Kaynaklar
Parasal Olmayan Varlıklar	EVET	EVET	Parasal Olmayan Kaynaklar

PARASAL KIYMETLER

100	101	102	103	108	111	112	120	121	122
124	126	128	131	132	133	135	137	138	179
181	190	191	192	193	195	196	197	220	221
222	224	226	231	232	233	235	237	243	246
269	279	281	291	292	295	300	301	302	303
304	305	308	320	321	322	326	331	332	333
335	337	360	361	368	371	381	391	392	393
397	400	401	401	405	407	408	420	421	422
426	431	432	433	437	438	481	492	493	

Selahattin GÖKMEN YMM

PARASAL OLMAYAN KIYMETLER

110	150	151	152	153	157	159	170	180	240
242	245	250	251	252	253	254	255	257	258
259	260	261	262	263	264	268	271	272	278
280	294	340	350	380	440	480			

**ÖZ SERMAYE KALEMLERİ DE PARASAL
OLMAYAN KIYMETLERDİR**

500	501	520	521	522	523	525	529	540	541
542	548	549	570	580	590	591	592		

ENFLASYON DÜZELTMESİ-DÜZELTMEME ESAS TARİH

ENFLASYON DÜZELTMESİ
(VUK mükerrer 298/A)
ARALIK 2004-ARALIK 2023

TEK SEFERLİK YENİDEN
DEĞERLEME
(VUK geçici 31. madde)
NİSAN 2018-ARALIK 2023
MAYIS 2021-ARALIK 2023

TEK SEFERLİK YENİDEN
DEĞERLEME
(VUK geçici 32. madde)
ARALIK 2021-ARALIK 2023
ARALIK 2022-ARALIK 2023

SÜREKLİ YENİDEN DEĞERLEME (VUK mükerrer 298/Ç)
ARALIK 2022-ARALIK 2023
MART 2023-ARALIK 2023
HAZİRAN 2023-ARALIK 2023
EYLÜL 2023-ARALIK 2023

ENFLASYON DÜZELTMESİ-DÜZELTME ESAS TARİH

DEVİR, BİRLEŞME, NEVİ DEĞİŞİKLİĞİ, TAM VE KISMİ BÖLÜNMEDE DÜZELTMEYE ESAS TARİH

31/12/2023 tarihinden öncesine rastlayan devir, nev'i değişikliği ile tam ve kısmi bölünme işlemleri nedeniyle işletme aktifinde yer alan iktisadi kıymetlerin **düzeltilmeye esas tarihi olarak devir tarihi değil söz konusu kıymetlerin devir alınan veya bölünen işletmenin envanterine alındığı**; birleşmede ise **birleşilen kurumun kayıtlarına intikal ettiği** (Tebliğin bu maddesinde ayrıntıları gösterilen) tarih düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınacaktır.

Kayıtlara giriş tarihi belli edilemeyen iktisadi kıymetler, 31/12/2023 tarihinden önce meydana gelen devir, nev'i değişikliği, tam ve kısmi bölünme işlemlerinden geliyor ise enflasyon düzeltmesine tabi bu nev'i kıymetler için düzeltmeye esas tarih olarak devir veya bölünme tarihi dikkate alınabilecektir.

KAYITLARA GİRİŞ TARİHİ BELLİ EDİLEMİYEN İKTİSADİ KIYMETLER

- kayıtlara giriş tarihi **yıl olarak belli olan ancak ay olarak belli edilemeyen** parasal olmayan iktisadi kıymetler için ilgili kıymetin işletme **bünyesine girdiği yılın ilk ayının**,
- kayıtlara giriş tarihi **yıl olarak belli edilemeyen** iktisadi kıymetler için ise **işletmenin kurulduğu yılın ilk ayının** (işletmenin 2005 yılından önceki bir tarihte kurulmuş olması halinde **2005 yılının Ocak ayı**) düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınması uygun bulunmuştur.

İKTİSADİ KIYMETLERİN ENFLASYON DÜZELTMESİNDE DÜZELTME TARİHİNİN BELİRLENMESİ

- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin **defter kayıt tarihinden 31.12.2023 tarihine kadar** enflasyon muhasebesine tabi tutulması gerekecektir.
- ❑ **Kayıtlara giriş tarihi ay olarak belli edilemeyen** parasal olmayan iktisadi kıymetler için ilgili kıymetin;
 - işletme bünyesine **girdiği yılın ilk ayının**,
- ❑ kayıtlara giriş tarihi **yıl olarak belli edilemeyen** iktisadi kıymetler için ise **işletmenin hayata geçtiği yılın ilk ayının** (işletmenin 2005 yılından önceki bir tarihte kurulmuş olması halinde 2005 yılının Ocak ayı) **düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınacağı belirtilmiştir.** (Tebliğ t. Madde 17/5)
- Bugün **sağlıklı amortisman listelerine sahip miyiz?**
- **Geçmiş yıl evraklarına ulaşamamak belli edilemeyen durum mudur?**
-

1

Bilançomuzda yer alan tüm kalemlerin **Niteliği titizlikle irdelenmeli** Parasal ve Parasal Olmayan Kalemler, **Tebliğ dipnotları** göz önünde bulundurularak belirlenmelidir.

PARASAL ←→ PARASAL OLMAYAN

111- Özel Sektörce Çıkarılan Tahvil Senet ve Bonolar

112- Kamu Kesimince çıkarılan Tahvil Senet ve Bonolar

EK-1: Parasal Kıymetler:

6-7 No.lu Dipnot: *Bu kıymetler, Vergi Usul Kanunu'nun 279 uncu maddesi kapsamında alış bedeli ile değerenmeleri halinde, değerenlikleri tarihten itibaren “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur*

126-Verilen Depozito ve Teminatlar - 226-Verilen Depozito ve Teminatlar
179- Taşeronlara Verilen Avanslar
243- İştiraklerle İlgili Sermaye Taahhütleri (-) 246-Bağlı.Ort.Sermaye Taahhütleri(-)
269- Verilen Avanslar
279- Verilen Avanslar
326- Alınan Depozito ve Teminatlar – 426 – Alınan Depozito ve Teminatlar

EK-1: Parasal Kıymetler:

8-9-10 No.lu Dipnot: *Geri alınmak üzere verilen depozito ve teminatların parasal olmayan bir mahiyet taşıması durumunda, söz konusu verilen depozito ve teminatlar “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur. Verilen avans, parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur.*

11 No.lu Dipnot: *Sermaye taahhüdünün ortaklık hakkı elde etmek için yapılan ödeme karşılığında hisse senedi alınmamış bir iştirak için yapılmış olması halinde bu kıymetler “parasal kıymet” addolunur.*

13-14 No.lu Dipnot: *Verilen avans, parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur.*

15-16 No.lu Dipnot: *Geri verilmek üzere alınan depozito ve teminatların parasal olmayan bir mahiyet taşıması durumunda, söz konusu alınan depozito ve teminatlar “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur.*

- 159- Verilen Sipariş Avansları
- 259- Verilen Sipariş Avansları
- 340- Alınan Sipariş Avansları

EK-1: Parasal Olmayan Kıymetler:

18 -19-20- No.lu Dipnot:

Verilen avans, parasal olmayan bir mahiyet taşıyor ise “parasal olmayan kıymet” olarak addolunur.

197-Sayım ve Tesellüm Noksanlıkları (Parasal Kıymetler listesinde) olup, bu hesaba ilişkin PARASAL OLMAYAN durum da olabileceğini düşünüyoruz. Dipnotlarda açıklama yapılmamış olup, açıklama yapılmasında yarar görülmektedir. Örneğin; Stok sayım noksanlıklarıBizce Parasal olmayan olarak kabul edilmelidir.

Mal veya Hizmetin fiyatını garanti eden nitelikteki verilen ve alınan avanslar,

Geri ödendiğinde veya tahsil edildiğinde nominal bedel yerine endekslenmiş bir şekilde ödenen veya tahsil edilen depozito ve teminatlar,

PARASAL OLMAYAN KIYMET OLARAK DEĞERLENDİRİLMELİDİR.

2

YABANCI PARA CİNSİNDEN İŞLEMLER

Yabancı Para Cinsinden Olan İşlemler....Parasal Olarak kabul edilecek ve bunlar için «Değerleme» ye devam, «Düzeltilme» yapılmayacaktır.

Hisse Senetleri Parasal olmayan bir hesaptır, Ancak Yabancı Para Cinsinden HİSSE SENETLERİ, İŞTİRAKLER ve AVANSLAR için düzeltme katsayısı uygulaması yerine, «...düzeltme tarihindeki döviz kuru» ile düzeltilmesi gerekmektedir.

DÖVİZ ALIŞ KURU

İşletmenin Pasifinde yer alan avanslar, Bağlı ortaklık ve bağlı menkul kıymetler ??? Bizce bunlar da kastediliyor...

3

KARŞILIKLAR

213 S.K. Göre kabul edilen karşılıklar olmalı ve **Bağlı olduğu ana hesap gibi değerlendirilir.** Ana hesabın niteliğine göre Karşılık hesabı da P'sal veya P'sal Olmayan Hesap olarak kabul edilecektir.

KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI GARANTİ GİDER KARŞILIĞI

VUK Kapsamında olmadığından; hesapları DÜZELTMEYE TABİ TUTULAMAYACAKTIR.

VUK kapsamındaki 129 No.lu Hesap ta P'sal olduğundan Düzeltme İşlemine tabi olmayacaktır.

VUK kapsamında kabul edilen 158-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı düzeltmeye tabi olacaktır.

Bazı hesapların düzeltilmesinde soru işaretleri?

152

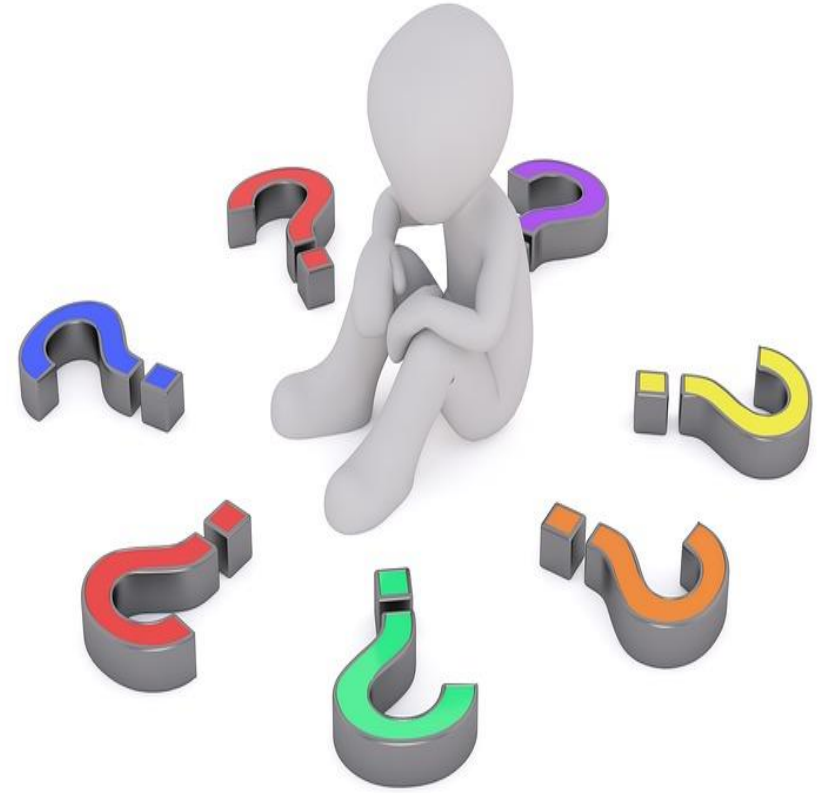
159

170

252

263

340

AVANS HESAPLARININ ENFLASYON
DÜZELTMESİNDE, İLGİLİ AVANS HESAPLARINDA
KALAN BAKİYELERİN NE ŞEKİLDE KAPATILMASI
GEREKTIĞİ

159

340

Verilen veya Alınan Avanslar

- Avanslar esas itibariyle parasal bir mahiyet taşımakta ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmamaları gerekir.
- **Ancak, Avanslar ilgili olduğu kıymete bağlı olarak parasal olmayan kıymet de olabilmektedir. Böylesi parasal olmayan bir mahiyet taşınması durumunda ise düzeltilmeye tabi tutulmaları gerekmektedir.**
- **Düzeltilmeye tabi tutulan verilen ve avanslar, mal veya hizmetin tesliminde fatura bedelini etkileyecek midir? Avans alındığında 100 TL, düzeltme sonrası 120 TL oldu (Fark tutarı gider etkisi yarattı). Mal satış kaydı yapılırken fatura 100 mü ? 120 TL üzerinden mi düzenlenecek?**
- **Verilen avansta da aynı durum söz konusu.**
- **Bu Farklar ne şekilde muhasebeleştirilecek?**
- **Bu hususta Tebliğde açıklama yoktur, açıklama yapılması gerekir.**
- **Genel esaslara baktığımızda alıcıdan daha fazla para talep edemeyeceğimize göre, bu fark tutarlarının hasılat ve KDV matrahına etki etmemesi gerekir diye düşünüyorum.**

HESAPLAR ve DÜZELTMEME ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
110	AKTİF	Geçici olarak elde tutulan hisse senetleri YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ALİŞ TARİHİ
150	AKTİF	Üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere işletmede bulundurulmuş hammadde ve malzemeler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
151	AKTİF	Henüz tam mamul haline gelmemiş ancak direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamuller	DEFTERE KAYIT TARİHİ
152	AKTİF	Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamuller	DEFTERE KAYIT TARİHİ
153	AKTİF	Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacıyla işletmeye alınan ticari mallar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
157	AKTİF	Diğer stok kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurdalar YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	DEFTERE KAYIT TARİHİ
159	AKTİF	Yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak verilen avanslar YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ÖDEME TARİHİ

HESAPLAR ve DÜZELTMEME ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
170	AKTİF	Hakediş maliyetleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ
180	AKTİF	Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
240	AKTİF	İştiraklerdeki sermaye payları hesabında aranan asgari yüzdeleri taşımadığı için iştirakler hesabında izlenemeyen, ancak uzun vadede elde tutulması amaçlanan hisse senetleri ile hisse senetleri dışında kalan ve uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklarla veya paraya dönüşme niteliği kayb olduğu için elde tutulan menkul kıymetler YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ÖDEME TARİHİ
242	AKTİF	İşletmenin, doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edindiği hisse senetleri veya ortaklık payları YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ÖDEME TARİHİ
245	AKTİF	İşletmenin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 50 oranından fazla sermaye ya da oy hakkına veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olduğu iştiraklerin sermaye payları YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ÖDEME TARİHİ
250	AKTİF	İşletmeye ait her türlü arazi ve arsalar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
251	AKTİF	Herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş yeraltı ve yerüstü düzenleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ

HESAPLAR ve DÜZELTMEYE ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
252	AKTİF	Her türlü binalar ve mütemmim cüzüleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ
253	AKTİF	Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
254	AKTİF	İşletme faaliyetlerinde kullanılan tüm taşıtlar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
255	AKTİF	İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi duran varlıklar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
257	AKTİF	Maddi duran varlıklar içinde yer alan amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılmış olan amortismanlar	AİT OLDUKLARI KIYMETİN ARTIŞ ORANI İLE DÜZELTİLECEK
258	AKTİF	Yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların yapıldığı yatırımlar (HER BİR YATIRIM HARCAMASI İÇİN AYRI AYRI)	DEFTERE KAYIT TARİHİ
259	AKTİF	Yurt içinden veya yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili verilen avanslar YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	ÖDEME TARİHİ

HESAPLAR ve DÜZELTMEYE ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
260	AKTİF	İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamalar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
261	AKTİF	Bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının değeri arasındaki olumlu fark olan peştamallıklar	DEFTERE KAYIT TARİHİ
262	AKTİF	İşletmenin kurulması, yeni bir şubenin açılması, işlerin sürekli olarak genişletilmesi için yapılan ve karşılığında maddi bir değer elde edilmeyen ve aktifleştirilmiş olan giderler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
263	AKTİF	Yeni ürün ve teknolojiler oluşturulması, mevcutların geliştirilmesi ve benzeri amaçlarla yapılan ve aktifleştirilmiş olan giderler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
264	AKTİF	Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan özel maliyet bedelleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ
268	AKTİF	Maddi olmayan duran varlıklar içinde amortismanına tabi iktisadi kıymetler için ayrılmış olan amortismanlar	AİT OLDUKLARI KIYMETİN ARTIŞ ORANI İLE DÜZELTİLECEK
271	AKTİF	Arama amacı ile yapılan işlerle ilgili arama giderleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ

HESAPLAR ve DÜZELTMEYE ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
272	AKTİF	Açık işletmelerde, maden üstündeki örtüyü kaldırmak veya yeraltındaki maden yataklarına girmek, bu yatakla yerüstü arasında genel kütlelerin tüketilmesine kadar sürekli bir bağlantı kurmak ve maden yataklarını üretime elverişli parçalara bölmek, gerek insanların gerekse araçların gidip gelme ve havalandırılmalarını ve cevherin taşınmasını sağlamak amacıyla açılacak olan düşey, yatay ve eğimli yol, mecra ve benzeri faaliyetlerin gerektirdiği giderlerle; petrol işlemlerinden kuyu açma, temizleme, derinleştirme, bitirme veya bu işlemlere hazırlık için yapılan işçilik, yakıt, tamir ve bakım, nakliye, ikmal, malzeme vb. hazırlık ve geliştirme giderleri	DEFTERE KAYIT TARİHİ
278	AKTİF	Özel tükenmeye tabi varlıklar grubuna giren kalemler için ayrılan tükenme payları	DEFTERE KAYIT TARİHİ
280	AKTİF	Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken gelecek yıllara ait giderler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
294	AKTİF	Çeşitli nedenlerle işletmede kullanılmama ve satış olanaklarını yitiren ve elden çıkarılacak stoklar ve duran varlıklar	DEFTERE KAYIT TARİHİ

HESAPLAR ve DÜZELTMEYE ESAS TARİHLERİ

HESAP NO	AKTİF-PASİF	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (VUK 298/A KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)
340	PASİF	İşletmenin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal teslimleri ve hizmet ifaları ile ilgili olarak peşin tahsil edilen sipariş avansları YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	TAHSİL TARİHİ
350	PASİF	Yıllara yaygın taahhüt işleri yapan işletmelerin üstlendikleri işlerden, gerçekleştirdikleri kısım karşısında aldıkları hakedişler	DEFTERE KAYIT TARİHİ
380	PASİF	Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan kısa süreye ait kısımları	DEFTERE KAYIT TARİHİ
440	PASİF	İşletmenin satış sözleşmesine dayanarak mal teslimi ve hizmet ifasından önce tahsil ettiği bir yılı aşan avanslar YABANCI PARA CİNSİNDEN OLANLARDA DKS YERİNE KUR İLE DÜZELTME	TAHSİL TARİHİ
480	PASİF	Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımları	DEFTERE KAYIT TARİHİ

2. Adım :

**Düzeltmeye Esas
Tutarların Belirlenmesi**

Düzeltmeye Esas TUTARLAR

VERGİ USUL KANUNU'NUN DEĞERLEME
HÜKÜMLERİNE GÖRE TESPİT EDİLEN
TUTARLARI ESAS ALINIR
(BİLANÇO DEĞERLERİ)

STOKLARIN MALİYETİNE
KAYDEDİLMİŞ REEL OLMAYAN
FİNANSMAN MALİYETLERİ
DÜŞÜLECEKTİR

DURAN VARLIKLARIN MALİYETİNE
KAYDEDİLMİŞ REEL OLMAYAN
FİNANSMAN MALİYETLERİ
DÜŞÜLECEKTİR

TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEM
SEÇİLİRSE
ROFM düşülmeyecektir.

Geçici 31, 32, Mük.298 Ç
yapılmış ise, ROFM tenzil
edilmez. GT 14/5

TOPLULAŞTIRILMIŞ BİR
YÖNTEM YOKTUR

REEL OLMAYAN FİNANSMAN MALİYETİ ? Tebliğ madde 14

Reel Olmayan Finansman Maliyeti

- Enflasyon düzeltmesinde temel amaç mali tablolar üzerindeki enflasyonun etkisini arındırmaktır.
- Varlıklarda aktifleştirilen finansman giderleri **nominal tutar** olup, enflasyon payı içermektedir.
- Tebliğde enflasyon payına isabet eden tutar **ROFM** olarak tanımlanmıştır.

Örnek:

100.000 TL tutarında bir makine için bir yıl vadeli ve **%20 faiz** ile 80.000 TL kredi kullanılmıştır. Ödenen **16.000 TL faizin** tamamı maliyete eklenmiştir. Makine bilançoda 116.000 TL olarak izlenmektedir. Kredinin kullanıldığı dönem **enflasyon %15 gerçekleşmiştir**. 16.000 TL nominal faizin içindeki enflasyon payı **12.000 TL olup, buna ROFM denir**

Reel olmayan finansman maliyeti ihtiva edebilecek parasal olmayan varlıklar

- Stoklar,
- Maddi duran varlıklar,
- Mali duran varlıklar,
- Özel tükenmeye tabi varlıklar.

ROFM TESPİT YÖNTEMLERİ (tebliğ madde 14)

1- Borç Tutarının Esas Alınması

$$\text{ROFM} = \text{Borç Tutarı} \times \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$$

2- Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Fin. Maliyeti} \times \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

Borcun **alındığı YILIN** bir önceki yıla göre Yİ-ÜFE Artış Oranı
Aralık 2023 Yİ-ÜFE - Aralık 2022 Yİ-ÜFE / Aralık 2022 Yİ-ÜFE

İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı

Borcun **alındığı YILIN** ORTALAMA TİCARİ KREDİ FAİZ ORANI (2023 ortalama ticari kredi faiz oranı- Ocak 2024 te açıklanan)

Reel Olmayan Finansman Maliyetlerinin Hesaplanmasında:

Kullanılan Yabancı Kaynağın Kullanım Süresine Bağlı Olarak Oluşmayan Bazı Giderler hesaplamada dikkate alınmayacak, bunların tamamı maliyette olsa dahi ayrıştırılmayacaktır.

ROFM olarak AYRIŞTIRILACAK GİDERLER:

-Finansman giderleri: Yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan her türlü **faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı, faktoring kuruluşlarına verilen iskonto bedelleri ve benzeri adlar altında yapılmış olan gider ve maliyet unsurlarını**

- Satıcılar hesabına yönelik kur farkı unsurları,
- Kredi faizleri üzerinden hesaplanan BSMV

ROFM olarak Ayrıştırılmayacak Giderler:

- Teminat Mektubu Komisyonları,
- Tahvil ihracında baskı vb. giderler,
- İpotek Masrafları,
- Erken Ödeme İskontoları,
- Peşin Ödeme İskontoları,
- **Kredi sözleşmelerine ilişkin DV, Banka Havale Ücreti, BSMV.**

Örnek: (Borç tutarının esas alınması)

- (D) Şirketi, 15 Şubat 2023 tarihinde 30.000.000 TL banka kredisi kullanarak, işletme faaliyetlerinde kullanmak üzere bir taşıt satın almıştır.
- Altı ay sonra kredi kapatılmış ve **8.000.000 TL faiz ödenmiştir**. Ödenen faiz 163 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca söz konusu taşıtın maliyet bedeline ilave edilmiştir.
- Buna göre 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosunda taşıtın maliyet bedeli 38.000.000 TL olarak görünecektir.
- Söz konusu taşıtın düzeltmeye esas tutarı da 38.000.000 TL olacak, **ancak taşıtın maliyet bedeli içerisinde yer alan reel olmayan finansman maliyeti düşüldükten sonra kalan kısım düzeltmeye tabi tutulacaktır.**

$$\text{ROFM} = \text{Borç Tutarı} \times \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$$

- Borcun kullanıldığı döneme ait TEFE artış oranı :

Kapatma : Ağustos 2023 ÜFE = 2.659,60

Alınma : Şubat 2023 ÜFE = 2.138,04

Fark = (2.659,6 – 2.138,04=) 521,56

Borç Tutarına Uygulanacak ROFM Oranı: 521,56 / 2.138,04 = 0,24394 % 24,394

ROFM Tutarı = 30.000.000 x 0,24394 = 7.318.200,00 TL

Söz konusu tutar, taşıtın 31/12/2033 tarihli bilançoda görünen değerinden düşülecek ve taşıtın enflasyon düzeltmesine esas tutulacak nihai tutarı bulunacaktır:

Enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutar = 38.000.000 - 7.318.200

= **30.681.800 TL**

Reel Finansman Maliyeti Tutarı = Toplam Finansman Maliyeti – ROFM Tutarı

8.000.000,00 – 7.318.200,00 = 681.800,00 TL

Örnek: (Toplam finansman maliyetinin esas alınması)

- (Y) Şirketinin 2023 yılı içinde banka kredisi kullanarak yapmış olduğu fabrika binasının 31/12/2023 tarihli bilançodaki değeri **120.000.000 TL'dir**. 2023 yılı içinde kapatılan söz konusu kredi için aynı yıl içinde **40.000.000 TL faiz** ödenmiştir. Ödenen faizin tamamı 2023 yılı hesap dönemi sonunda söz konusu fabrika **binasının maliyetine ilave edilmiştir**.
- Buna göre "ilgili döneme ait Yi-ÜFE artış oranının dönem ortalama ticari kredi faiz oranına bölünmesi suretiyle belirlenen" oran şu şekilde hesaplanacaktır.

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Fin. Maliyeti} \times \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı

Aralık 2023 ÜFE = 2.915,02

Aralık 2022 ÜFE = 2.021,19

Artış Oranı = $(2.915,02 - 2.021,19) / 2.021,19 = 0,44222$

İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı

Ocak 2023 Dönemi Yıllık Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı % 45 olduğu varsayıldığında.

ROFM Oranı = $0,44222 / 0,45 = 0,9773$

ROFM Tutarı = $40.000.000 \times 0,9827 = 39.308.000 \text{ TL}$

Reel Finansman Maliyeti = $40.000.000 - 39.308.000 = 692.000 \text{ TL}$

Düzeltmeye Esas Tutar = Borç Tutarı + Reel Finansman Maliyeti = $120.000.000 + 692.000 = 120.692.000 \text{ TL}$ olacaktır.

ROFM Hesaplamasındaki Oran

- Normal şartlar altında, söz konusu formüldeki oranın, (0) ile (1) arasında gerçekleşmesi gerekir.
- **Oranın (1)'den büyük çıkması**, kredi faiz oranlarının, gerçekleşen Yİ-ÜFE artış oranlarının gerisinde kaldığını ifade etmektedir.
- Bu durumda, **formüldeki oran (1) olarak alınacak ve toplam finansman maliyetinin tamamının reel olmadığı kabul edilecektir.**
- **Oranın Negatif çıkması halinde**, maliyete/alış bedeline intikal ettirilen finansman maliyetinin tamamının **reel olduğu kabul edilecek.**

ATİK'LERE AİT ROFM DEN KAYNAKLANAN TUTARIN İTFASI (tebliğ madde 41/3)

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya ait düzeltme ile sınırlı olmak üzere, **amortisman süresi bitmemiş olan kıymetlere ilişkin** maliyet veya alış bedelinden düşülen reel olmayan finansman maliyetinden amortisman ayrılmamış tutar, 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde **5 yılda ve eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir**. Mukayyet değerleri ile **beyanname üzerinde indirim konusu yapılacaktır**.

Amortismanına tabi bu iktisadi kıymetin **1/1/2024 tarihinden sonra satılması halinde**, satış tarihi itibarıyla ROFM'nin itfa olunmayan kısmı kıymetin satıldığı hesap döneminde gider olarak dikkate alınacaktır.

Reel olmayan finansman maliyeti, **düzeltmeye esas tutarın tespitinde dikkate alınacak olup, ayrıca muhasebe kayıtlarında gösterilmesi söz konusu olmayacaktır**. (Tebliğ madde 14/7)

2 sunum önceki örnek-ROFM Tutarı = 40.000.000 x 0,9827 = 39.308.000 TL
39.308.000 TL/5=7.861.600 TL 2024 ve sonrası 5 dönem beyannamede yıllık indirim tutarı olarak gösterilecek

ATİK ROFM'nin tespiti ve bu tutarın nazım hesaplarda izlenmesi önemli.

Hesaplama Örneđi

	3.YIL	
	STOK	MAKİNE
ALİŞ BEDELİ	9.000.000,00	20.000.000,00
FİNANSMAN MALİYETİ	1.000.000,00	5.000.000,00
TOPLAM MALİYET (DÜZELTME ÖNCESİ DEĞER)	10.000.000,00	25.000.000,00
ROFM	1.000.000,00	5.000.000,00
DÜZELTMEYE ESAS TUTAR	9.000.000,00	20.000.000,00
DÜZELTME KATSAYISI	1,50	3,00
DÜZELTME SONRASI DEĞER	13.500.000,00	60.000.000,00
ENFLASYON DÜZELTMESİ FARK TUTARI	3.500.000,00	35.000.000,00

5.000.000,00 ROFM (ATİK)
3.000.000,00 AMORTİSMAN AYRILMIŞ KISMI
2.000.000,00 AMORTİSMAN AYRILMAMIŞ KISMI

5 YILDA EŞİT TAKSİTTE
BEYANNAMEDE İNDİRİM KONUSU
YAPILACAK

REEL OLMAYAN FİNANSMAN MALİYETİ İÇİN AYRI BİR MUHASEBE KAYDI YAPILMAYACAK (GT).
ATİK ROFM İÇİN NAZIM HESAP OLUŞTURULMASI ÖNERİLMEKTEDİR.

3. Adım :

**Düzeltilme / Taşıma
Katsayılarının
Belirlenmesi**

Düzeltilme Katsayısı -1

2023 için, Yİ-ÜFE değerleri göz önünde bulundurularak aşağıdaki formüle göre saptanacak olan düzeltme katsayıları kullanılacak.

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yİ-ÜFE}}{\text{Düzeltilmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ-ÜFE}}$$

Aralık 2023

Ekim 2023

Mayıs 2014

Nisan 2018

Bilançonun düzeltilmesi sonucu hesaplanan tutarlar, izleyen dönemde enflasyon düzeltmesi yapıp yapılmayacağına bakılmaksızın, **izleyen dönemin başlangıç değerleri olarak dikkate alınır.**

Düzeltilme Katsayısı -2

Düzeltilme işleminde esas alınabilecek en eski "Düzeltilmeye Esas Tarih" **2005 yılından** (*2004 takvim yılında enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş olması gereken en son bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetler için, 31/12/2004 tarihinden*) **itibaren başlar.**

YIL	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
2023	2105,17	2138,04	2147,44	2164,94	2179,02	2320,72	2511,75	2659,6	2749,98	2803,29	2882,04	2915,02
2022	1129,03	1210,6	1321,9	1423,27	1548,01	1652,75	1738,21	1780,05	1865,09	2011,13	2026,08	2021,19
2021	583,38	590,52	614,93	641,63	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,43	1022,25
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27
2019	424,86	425,26	431,98	444,85	456,74	457,16	452,63	449,96	450,55	451,31	450,97	454,08
2018	319,6	328,17	333,21	341,88	354,85	365,6	372,06	396,62	439,78	443,78	432,55	422,94
2017	284,99	288,59	291,58	293,79	295,31	295,52	297,65	300,18	300,9	306,04	312,21	316,48
2016	250,67	250,16	251,17	252,47	256,21	257,27	257,81	258,81	258,77	260,94	266,16	274,09
2015	236,61	239,46	241,97	245,42	248,15	248,78	247,99	250,43	254,25	253,74	250,13	249,31
2014	229,1	232,27	233,98	234,18	232,96	233,09	234,79	235,78	237,79	239,97	237,65	235,84
2013	206,91	206,65	208,33	207,27	209,34	212,39	214,5	214,59	216,48	217,97	219,31	221,74
2012	203,1	202,91	203,64	203,81	204,89	201,83	201,2	201,71	203,79	204,15	207,54	207,29
2011	182,75	185,9	188,17	189,32	189,61	189,62	189,57	192,91	195,89	199,03	200,32	202,33
2010	164,94	167,68	170,94	174,96	172,95	172,08	171,81	173,79	174,67	176,78	176,23	178,54
2009	155,16	156,97	157,43	158,45	158,37	159,86	158,74	159,4	160,38	160,84	162,92	163,98
2008	143,8	147,48	152,16	159	162,37	162,9	164,93	161,07	159,63	160,54	160,49	154,8
2007	135,09	136,37	137,7	138,8	139,34	139,19	139,28	140,47	141,9	141,71	142,98	143,19
2006	123,51	123,83	124,14	126,54	130,05	135,28	136,45	135,43	135,11	135,73	135,33	135,16
2005	114,83	114,81	117,25	119,62	119,23	119,64	119,33	121,4	123,4	124,22	121,4	121,14

DÜZELTME / TAŞIMA KATSAYISI TESPİTİ

DÜZELTME KATSAYISI

(İLK DEFA YAPILDIĞINDA)

TAŞIMA KATSAYISI

(DÜZELTMEYE TABİ TUTULMUŞ BİR DEĞER ERTESİ DÖNEM MALİ TABLOSUNDA O DÖNEME AİT TAŞIMA KATSAYISI İLE)

GERÇEK YÖNTEM

Mali Tablonun Ait Olduğu Ay Endeksi

Düzeltmeye Esas Ayın Endeksi

TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER

SADECE STOKLAR

31.12.2023 Bilançosu Düzeltilirken:

- 1- Basit Ortalama Yöntem
- 2- Stok Devir Hızı Yöntemi

2024 ve sonrası Bilançosu Düzeltilirken:

- 1- Basit Ortalama Yöntem
- 2- Hareketli Ağırlık Ortalama Yöntem

Toplulaştırmış yöntemde her bir alt hesap için diledikleri yöntem kullanabilir

Basit Ortalama Yöntemi

**Dönem Ortalama
Düzeltilme Katsayısı**

=

Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE

(Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE + Bilanço
günü itibarıyla bir önceki geçici vergi döneminin
sonundaki Yİ-ÜFE) / 2

Aralık 2023

Aralık 2023

Eylül 2023

Stok Devir Hızı Yöntemi

Öncelikle Stok Devir Hızı (SDH) hesaplanır.

Sonra Ortalama Stokta Kalma Süresi (Ort. SKS) bulunur.

Stokların hangi aydan kaldığı bulunduktan sonra yapılması gereken, düzeltmeye esas tarih itibariyle düzeltme katsayısı kullanılarak 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen stoklara ait tutarla çarpılır.

- $SDH = [STMM / [(DBS + DSS) / 2]]$
- $Ort. SKS (gün) = (Dönem Gün Sayısı / SDH) = 365 / SDH$
- $Düzeltilmiş tutar = Düzeltmeye Esas Tutar \times Düzeltme katsayısı$

Stok devir hızının yüksek olması ve doğru hesaplanması gereklidir. Hesaplama sonrası çıkan sonucun iktisadi ve teknik icaplara uygun olmayacak şekilde orantısız olduğu anlaşılır ise basit ortalama yöntemin tercih edilmesi uygun olacaktır.

Örnek: Hesap dönemi takvim yılı olan, bilanço esasına göre defter tutan ve gelir vergisi mükellefi olan Bay (G) süper market işletmeciliği yapmaktadır. Hesap dönemi içinde çok çeşitli mal aktife girmekte ve çıkmaktadır. Bay (G) 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosunu düzeltirken bilançoda görünen stoklarını toplulaştırılmış yöntemlerden stok devir hızı yöntemini tercih etmek suretiyle düzeltmeye karar vermiştir.

Stoklara ilişkin veriler aşağıdaki gibidir.

31/12/2022 tarihinde toplam stok tutarı: 5.000.000 TL

31/12/2023 tarihinde toplam stok tutarı: 6.000.000 TL

2023 yılında satılan malların maliyeti: 30.000.000 TL

** Birinci adım stok devir hızını bulmaktır.*

<i>Stok Devir Hızı</i>	=	<i>Dönem içinde satılan toplam mal maliyeti</i>
		<i>(Dönem başı stok tutarı + Dönem sonu stok tutarı) / 2</i>
	=	<i>30.000.000 / [(5.000.000 + 6.000.000) / 2]</i>
	=	<i>5,45</i>

* İkinci adım ortalama stokta kalma süresini ve dolayısıyla stokların aktife hangi ayda girdiklerini bulmaktır.

<i>Ortalama Stokta Kalma Süresi</i>	=	<i>Dönem gün sayısı</i>
		<i>Stok devir hızı</i>
	=	<i>365 / 5,45</i>
	=	<i>67 gün</i>

31/12/2023 tarihi itibarıyla işletmenin aktifinde görünen stoklar, ortalama 67 gün öncesinden yani Ekim ayından kalan stoklardır. Bu durumda stoklar, 2023 yılının Ekim ayına ait düzeltme katsayısı ile enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.

* Son adım 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen stokların düzeltilmiş tutarlarını bulmaktır.

Buna göre düzeltilmiş yılsonu stok tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

<i>Düzeltilmiş Yıl Sonu Stokları</i>	=	<i>Düzeltmeye esas tutar x Ekim 2023 için düzeltme katsayısı</i>
--------------------------------------	---	--

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

- **STOK DEVİR HIZI YÖNTEMİNİ UYGULANMASI İÇİN STOK DEVİR HIZININ YÜKSEK OLMASI GEREKİR!!!**
- Tebliğ taslağı md. 18
- "stok devir hızı yöntemi"ni seçen mükelleflerin bu yöntemi sağlıklı olarak uygulayabilmeleri için **stok devir hızlarının yüksek olması ve stok devir hızlarını doğru olarak tespit etmeleri** gerekmektedir.
- Buna rağmen **düzeltilme sonrasında bulunan rakamın iktisadi ve teknik icaplara uygun olmayacak şekilde orantısız çıkması durumunda**, (toplulaştırılmış yöntem kullanılmak isteniyor ise) **basit ortalama yönteminin tercih edilmesi uygun olacaktır.**
- «düzeltilme sonrasında bulunan rakamın iktisadi ve teknik icaplara uygun olmayacak şekilde orantısız çıkması durumu» nedir? Tanımı var mı? Sektör ortalaması mı?

STOKLARIN DÜZELTİLMESİNDE TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER VE GERÇEK YÖNTEMİN BİRLİKTE KULLANILIP KULLANILAMAYACAĞI

Tebliğ madde 18- 2023 düzeltmesi

Stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemi kullanan mükellefler mümkün olduğunca inebildikleri kadar alt ayrıma giderek düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir.

Toplulaştırılmış yöntemleri seçenler se **mümkün olduğunca inebildikleri her bir alt ayırım itibarıyla diledikleri toplulaştırılmış yöntemi kullanmakta serbesttirler.**

Tebliğ madde 37- 2024 düzeltmesi

Stokların düzeltilmesinde mümkün olduğunca alt ayrıma giderek düzeltme işleminin gerçekleştirilmesi esastır. Ancak, hareketli ağırlıklı ortalama düzeltme katsayısı kullanarak düzeltme işlemini gerçekleştirecek olan mükellefler, diledikleri takdirde **defteri kebir hesabı bazında da anılan düzeltme işlemini gerçekleştirebilirler.** Düzeltme işleminde alt ayırım yerine **defteri kebir hesabı bazında düzeltme yapmayı tercih edenler, seçtikleri bu yöntemden 3 yıl boyunca dönememezler.**

Enflasyon düzeltmesi yapmak zorunda olan mükellefler, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançolarını düzeltirken toplulaştırılmış yöntemleri kullanmış olsun ya da olmasınlar, **2024 hesap dönemi geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarıyla düzenlenecek olan bilançolarında yer alan stoklarını, toplulaştırmış yöntemlere göre düzeltmek istedikleri takdirde, ikinci fıkrada belirtilen toplulaştırılmış yöntemlerden arzu ettiklerini seçebilecekler,** ancak **seçtikleri yöntemden,** bu seçimi yaptıkları geçici vergi döneminden sonraki geçici vergi dönemleri ile içinde bulunan hesap dönemi dâhil **üçüncü hesap döneminin sonuna kadar (bu dönem dâhil) dönemeyeceklerdir.**

Toplulaştırılmış yöntemler

2023 ---- GT. 3. BÖLÜM- Md.18/1: Stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemi kullanan mükellefler mümkün olduğunca inebildikleri kadar alt ayrıma giderek düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir.

Toplulaştırılmış yöntemleri seçenler ise mümkün olduğunca inebildikleri her bir alt ayırım itibarıyla diledikleri toplulaştırılmış yöntemi kullanmakta serbesttirler.

2023---- GT. 3. BÖLÜM- Md.18/1: Toplulaştırılmış yöntemleri uygulamak istemeyenler, uyguladıkları stok değerlendirme yöntemlerine göre tespit ettikleri düzeltmeye esas tutara, düzeltme katsayılarını uygulamak suretiyle (GERÇEK YÖNTEM) enflasyon düzeltmesi yapacaklardır.

2024---GT. 4. BÖLÜM-Md.37/1---- Gerçek Yöntem veya Toplulaştırılmış Yöntem seçilebilir.

2024---GT. 4. BÖLÜM-Md.37/2---- 2024 te Hareketli Ağırlık Ortalama Yöntemi seçenler; **stokları her bir stok alt ayrıımı yerine KEBİR bazında da düzeltme işlemini yapabilirler. Kebir bazında düzeltmeyi yapanlar, seçtikleri bu yöntemden 3 yıl boyunca dönemezler.**

*** 2024 ve devamında da, STOKLAR , ALT AYRIM BAZINDA ayrıştırılıyorsa TOPLUŞLAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLERİ birlikte kullanabilirler. Bir kısım stok için Basit ORTALAMA, bir kısım stok için H.A.ORTALAMA yöntem uygulanabilir. O alt ayırım için seçilen bu yöntem 3 yıl boyunca değiştirilemez. ***

Toplulaştırılmış yöntemler

2024---GT. 4. BÖLÜM-Md.37/4--- Enflasyon düzeltmesi yapmak zorunda olan mükellefler, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançolarını düzeltirken toplulaştırılmış yöntemleri kullanmış olsun ya da olmasınlar, 2024 hesap dönemi geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarıyla düzenlenecek olan bilançolarında yer alan stoklarını, toplulaştırmış yöntemlere göre düzeltmek istedikleri takdirde, ikinci fıkrada belirtilen toplulaştırılmış yöntemlerden arzu ettiklerini (BASİT ORTALAMA YÖNTEM / HAREKETLİ AĞIRLIKLİ ORTALAMA YÖNTEM) seçebilecekler, **ancak seçtikleri yöntemden, bu seçimi yaptıkları geçici vergi döneminden sonraki geçici vergi dönemleri ile içinde bulunulan hesap dönemi dâhil üçüncü hesap döneminin sonuna kadar (bu dönem dâhil) dönemeyeceklerdir.**

*** 2024 ve devamında da, STOKLAR , ALT AYRIM BAZINDA ayrıştırılıyorsa TOPLUŞLAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLERİ birlikte kullanabilirler. Bir kısım stok için Basit ORTALAMA, bir kısım stok için H.A.ORTALAMA yöntem uygulanabilir. O alt ayırım için seçilen bu yöntem 3 yıl boyunca değiştirilemez. ***

Düzeltilme işlemi

MADDE 33- (1) **2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoların düzeltilmesine ilişkin esasların gösterilmiş olduğu bu Tebliğin üçüncü bölümü ile getirilen usul ve esaslar Tebliğin bu bölümüne göre yapılacak düzeltme işlemi için de geçerlidir.**

Ancak, Tebliğin üçüncü bölümü, sadece belli tarihteki bir bilançonun (31/12/2023 tarihli bilançonun) düzeltilmesine ilişkin esaslar ihtiva etmektedir. Bu nedenle düzeltme işlemine ilişkin olarak söz konusu bölümden farklılık arz eden hususlar Tebliğin bu bölümünün ilerleyen maddelerinde gösterilmiştir.

BİRİKMİŞ AMORTİSMANLARIN DÜZELTİLMESİ

- 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesinde, birikmiş amortismanlar, ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinde düzeltme sonrasında ortaya çıkan artış oranı dikkate alınarak düzeltilir.
- Örneğin 2020 yılında **1.120.000 TL**'ye aktife alınmış binanın maliyetine 2021 de 580.000 TL, 2022 de 522.000 TL ilave masraflar eklenmiş. **Toplam maliyet 2.222.000 TL**. Birikmiş amortismanı 120.000 TL, düzeltilmiş değerinin **3.580.000 TL** olduğunu varsayarsak:
- Düzeltme Sonrası Binanın Değerinde Meydana Gelen Artış/Azalış Oranı:
- $3.580.000 - 2.222.000 = 1.358.000$ TL.
- $1.358.000 / 2.222.000 = 0,61116$ (bu orana birikmiş amortismanın kendisi için de 1 eklenecek)
- **Birikmiş Amortismanların Düzeltilmesi:**
- $120.000 \times 1,61116 = 193.339,20$ TL olacaktır.
- 213 sayılı Kanununun 320 nci maddesi gereği amortismana tabi iktisadi kıymetlerin üzerinden, **daha önceki yıllarda ayrılmamış amortisman tutarları ayrılmış gibi kabul edilmeyecek ve enflasyon düzeltmesinde dikkate alınmayacaktır.** Bu tutarların enflasyon düzeltmesi sonrasında da gider olarak dikkate alınamayacağı tabiidir.

AMORTİSMAN HESAPLAMA

ATIKLER ve AMORTİSMANI

FAYDALI ÖMRÜNÜ TAMAMLAYAN VE DEFTER DEĞERİ
SIFIR OLAN YADA İZ BEDELİ İLE TAKİP EDİLEN
(AMORTİSMANLARIN TAMAMINI AYIRMIŞ)

ATIKLER VE AMORTİSMANLARI

DÜZELTMEYE TABİ TUTULMASI

İHTİYARİDİR.

FAYDALI ÖMRÜNÜ TAMAMLAYAN ANCAK EKSİK
AMORTİSMAN AYIRMA YA DA DİĞER NEDENLERLE
(BİNEK OTO AMORTİSMAN YÖNTEMİ)

NET DEFTER DEĞERİ İZ BEDELİNDEN FAZLA GÖZÜKEN

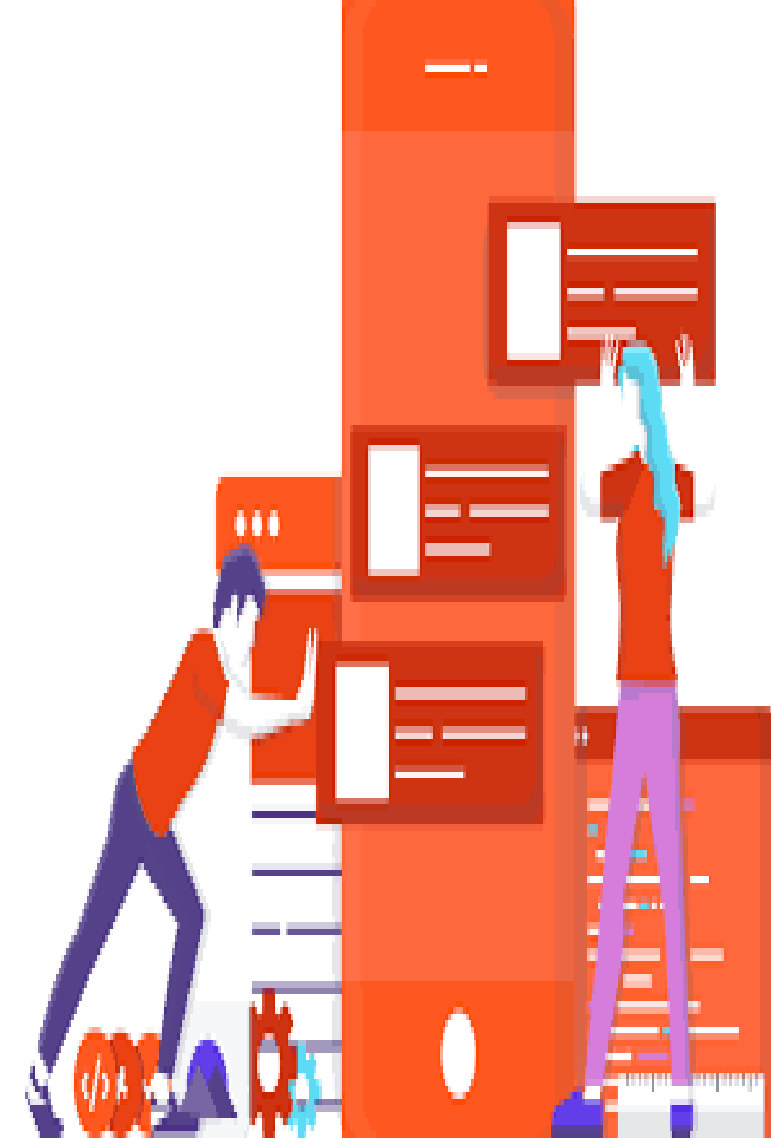
ATIKLER VE AMORTİSMANLARI

DÜZELTMEYE TABİ TUTULMASI

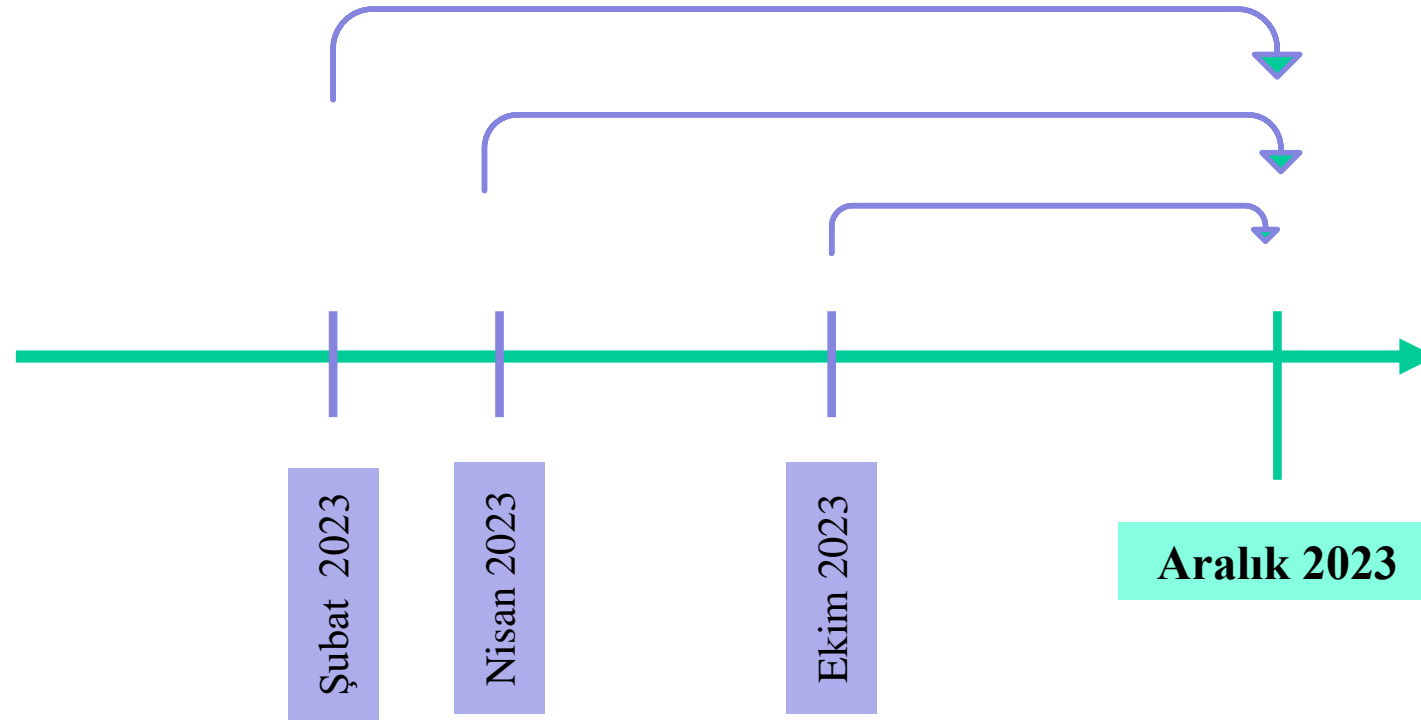
ZORUNLUDUR

Yapılmakta Olan Yatırımlar -1

- **2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan** (*yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların yapıldığı*) **yatırımlara ilişkin tutarların düzeltilmesi; söz konusu yatırımlara ait geçmiş her ay sonu itibariyle kesinleşmiş harcama tutarlarının** (*reel olmayan finansman maliyeti var ise düşülmesi şartıyla*) **o ayın düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınması yoluyla bulunacak düzeltme katsayısı ile çarpılması ve bulunan bu tutarların toplanması suretiyle yapılacaktır.**

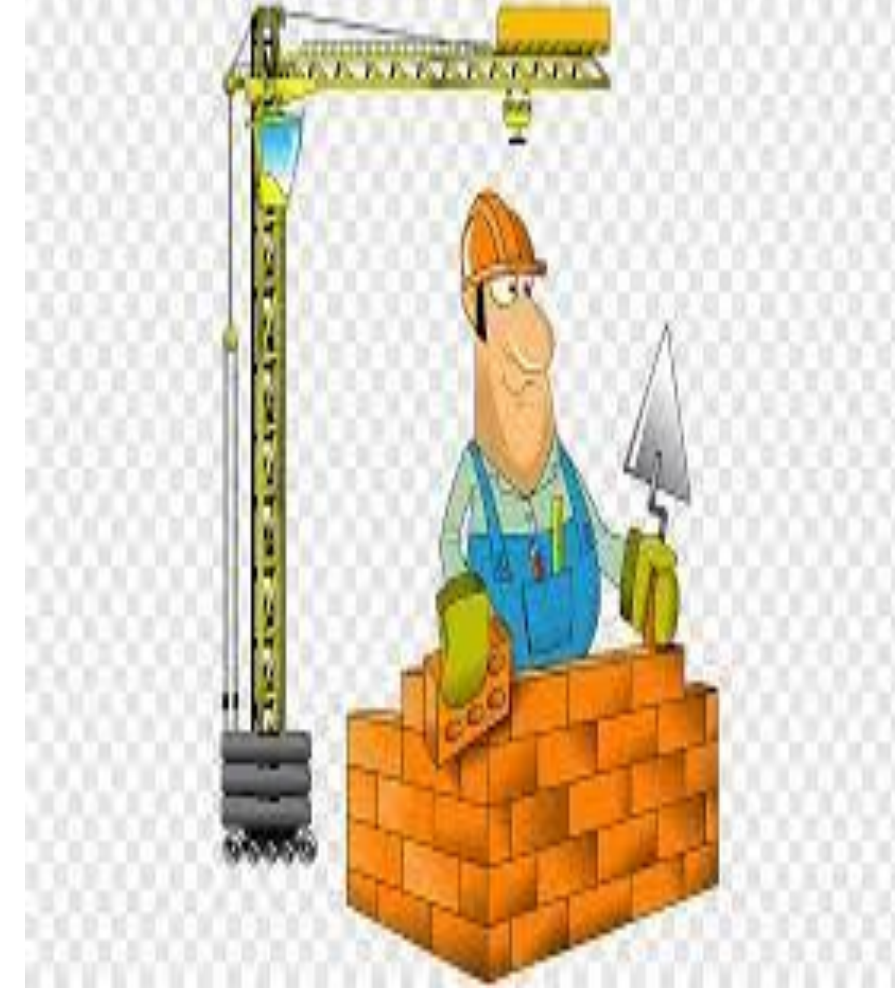

Yapılmakta Olan Yatırımlar -2

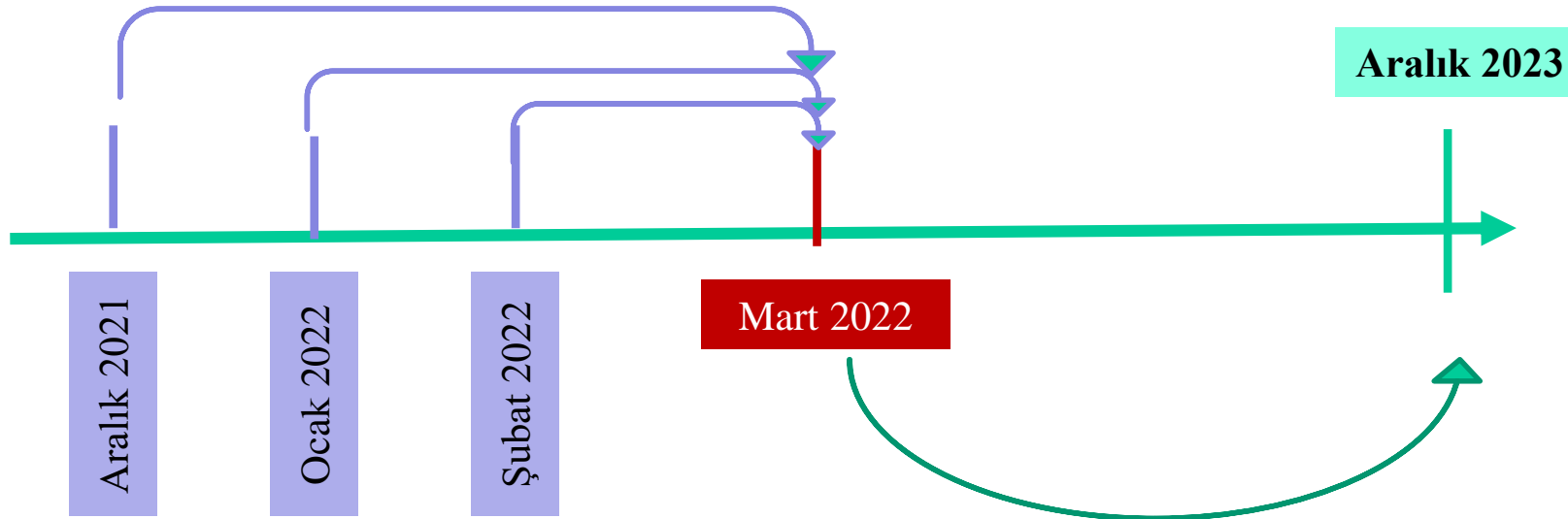
Yapılmakta Olan Yatırımlar -3

- 2023 hesap dönemi sonu itibariyle bilançoda yer almayan, **ilgili aktif hesabına bilanço tarihinden önce aktarılmış bulunan ve yapılmakta olan yatırımlar hesabından gelmiş olan değerlerin düzeltmeye esas tarihi olarak, söz konusu değerlerin aktifleştirme tarihlerinin değil, yapılmakta olan yatırımlar hesabının kullanıldığı tarihlerin alınması gerekmektedir.**

Yapılmakta Olan Yatırımlar -4

- Buna göre söz konusu değerlerin düzeltilmesi iki aşamada gerçekleştirilecektir.
 - a) Öncelikle her harcama, harcamanın gerçekleştiği ay sonu itibariyle aktifleştirme tarihine kadar düzeltilip,
 - b) sonra da aktifleştirilen bedel kül halinde 2023 hesap dönemi sonuna kadar düzeltilecektir.

Yapılmakta Olan Yatırımlar -5

(tebliğe göre aktifleştirilen aktifleştirilen bedel kül halinde dikkate alınır)

Hesap	tarih	tutar	Ay	Yi-ÜFE	katsayı	düzeltilmiş değer
258	12.10.2020	100.000,00	2020 Ekim	533,44	3,78897	378.897,35
258	20.02.2021	200.000,00	2021 Şubat	590,52	3,42273	684.545,82
258	3.04.2021	800.000,00	2021 Nisan	641,63	3,15009	2.520.069,20
258	23.11.2022	100.000,00	2022 Kasım	2026,08	0,99759	99.758,65
258	12.12.2022	1.100.000,00	2022 Aralık	2021,19	1,00000	1.100.000,00
TOPLAM		2.300.000,00				4.783.271,02

252	21.12.2022	2.300.000,00	2022 Aralık	2021,19	1,44223	3.317.129,00
						2.483.271,02
						1.017.129,00
ENF. FARKI			2023 Aralık	2915,02		3.500.400,02

Yapılmakta Olan Yatırımlar -5 (Doğru Yöntem)

Hesap	tarih	tutar	Ay	Yi-ÜFE	katsayı	düzeltilmiş değer
258	12.10.2020	100.000,00	2020 Ekim	533,44	3,78897	378.897,35
258	20.02.2021	200.000,00	2021 Şubat	590,52	3,42273	684.545,82
258	3.04.2021	800.000,00	2021 Nisan	641,63	3,15009	2.520.069,20
258	23.11.2022	100.000,00	2022 Kasım	2026,08	0,99759	99.758,65
258	12.12.2022	1.100.000,00	2022 Aralık	2021,19	1,00000	1.100.000,00
TOPLAM		2.300.000,00				4.783.271,02

252	21.12.2022	2.300.000,00	2022 Aralık	2021,19	1,44223	6.898.574,94
ENF. FARKI			2023 Aralık	2915,02		4.598.574,94

Yapılmakta Olan Yatırımlar -5

Reel olmayan finansman maliyetleri var ise yatırım harcama tutarlarında düşülmesi gerekir.

Hesap	Harcama Tarihleri	Yatırım Harc. Tutarı	Yat.Harc. Ayı	Yat.Harc. Ayı Yi-ÜFE	Aktifleştirme Ayı Endeksi	Düz.Katsayısı	Düzeltilme Sonrası Değer
258	12.10.2020	100.000,00	2020 Ekim	533,44	2.021,19	3,78897	378.897,00
258	20.02.2021	200.000,00	2021 Şubat	590,52	2.021,19	3,42273	684.546,00
258	3.04.2021	800.000,00	2021 Nisan	641,63	2.021,19	3,15009	2.520.072,00
258	23.11.2022	100.000,00	2022 Kasım	2.026,08	2.021,19	0,99759	99.759,00
258	12.12.2022	1.100.000,00	2022 Aralık	2.021,19	2.021,19	1	1.100.000,00
TOPLAM		2.300.000,00					4.783.274,00

KONTROL		
2.915,02	5,46457	546.457,00
2.915,02	4,93636	987.272,00
2.915,02	4,54315	3.634.520,00
2.915,02	1,43875	143.875,00
2.915,02	1,44223	1.586.453,00
TOPLAM		6.898.577,00

Hesap	Aktifleştirme Ayı	Aktifleştirme Tarihi İtibariyle Düzeltilmiş Tutar	Aktifleştirme Ayı	Aktifleştirme Ayı Yi-ÜFE	Aktifleştirme Ayı Endeksi	Düz.Katsayısı	Düzeltilme Sonrası Değer
252	21.12.2022	4.783.274,00	2022 Aralık	2021,19	2.915,02	1,44223	6.898.574,94
ENFLASYON DÜZELTME FARKI							4.598.574,94

252.09. ENFLASYON DÜZELTME FARKI	4.598.574,94
698-ENF.DÜZ.HESABI	4.598.574,94

Düzeltilme Sonrası Tutar	6.898.574,94
Düzeltilme Öncesi Tutar	2.300.000,00
Enf.Düz.Fark Tutarı	4.598.574,94

YATIRIM HARCAMASI	2.300.000,00	1,44223	3.317.129,00
ENF.FARK (YAT.DÖN)	2.483.274,00	1,44223	3.581.452,26
	4.783.274,00		6.898.581,26

Finansal Kiralamaya Konu İktisadi Kıymetler

- Finansal kiralama işlemlerinde, kiraya verilen iktisadi kıymetlerin, **kiracılar tarafından** enflasyon düzeltmesine tabi tutulması gerekmektedir.

Yıllara Sâri İnşaat ve Onarma İşleri

- Yıllara sâri inşaat ve onarma işlerine ilişkin, Tebliğ ekindeki «Parasal Olmayan Kıymetler» listesinde yer verilen **yıllara sâri inşaat ve onarma maliyetleri ile hakedişler**, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca **deftere kayıt tarihi esas alınarak düzeltme işlemine tabi tutulacaktır.**
- Yıllara sâri inşaat ve onarma maliyetlerinin düzeltilmesi sırasında söz konusu kıymetler, **reel olmayan finansman maliyeti ihtiva edebilen iktisadi kıymetler arasında yer almadıkları için, bünyelerinde reel olmayan finansman maliyeti ihtiva etseler bile ayrıştırma yapılmaksızın düzeltme işlemine tabi tutulacaklardır.**
- **Tebliğ madde 27**

YILLARA SARI İNŞAAT İŞLERİNE AİT MALİYET VE HAKEDİŞ HESAPLARINDAN KAYNALANAN DÜZELTME FARKLARININ İŞİN BİTTİĞİ YILDA KÂR ZARARIN TESPİTİNDE NASIL DİKKATE ALINACAĞI

170

350

697

178

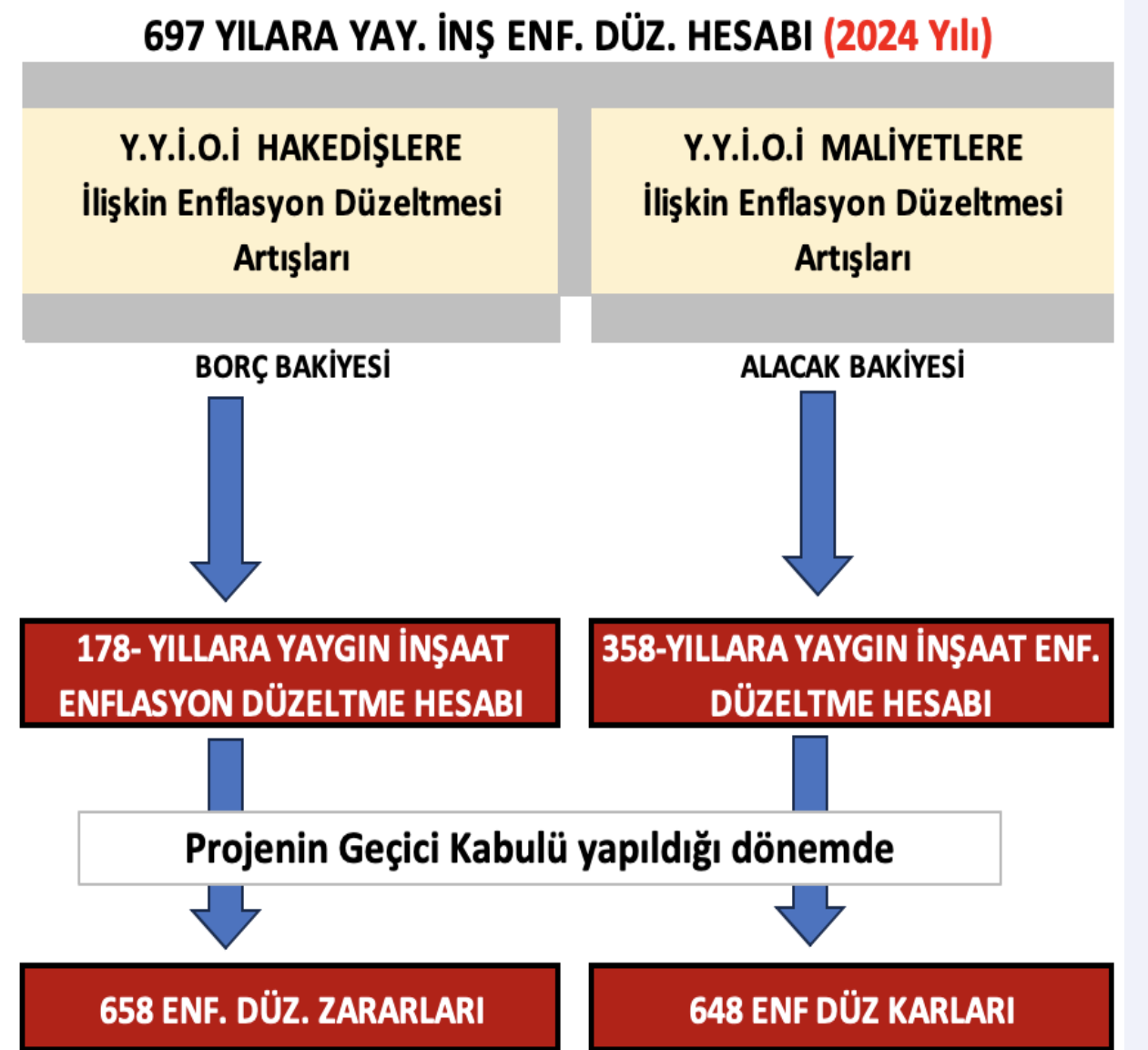
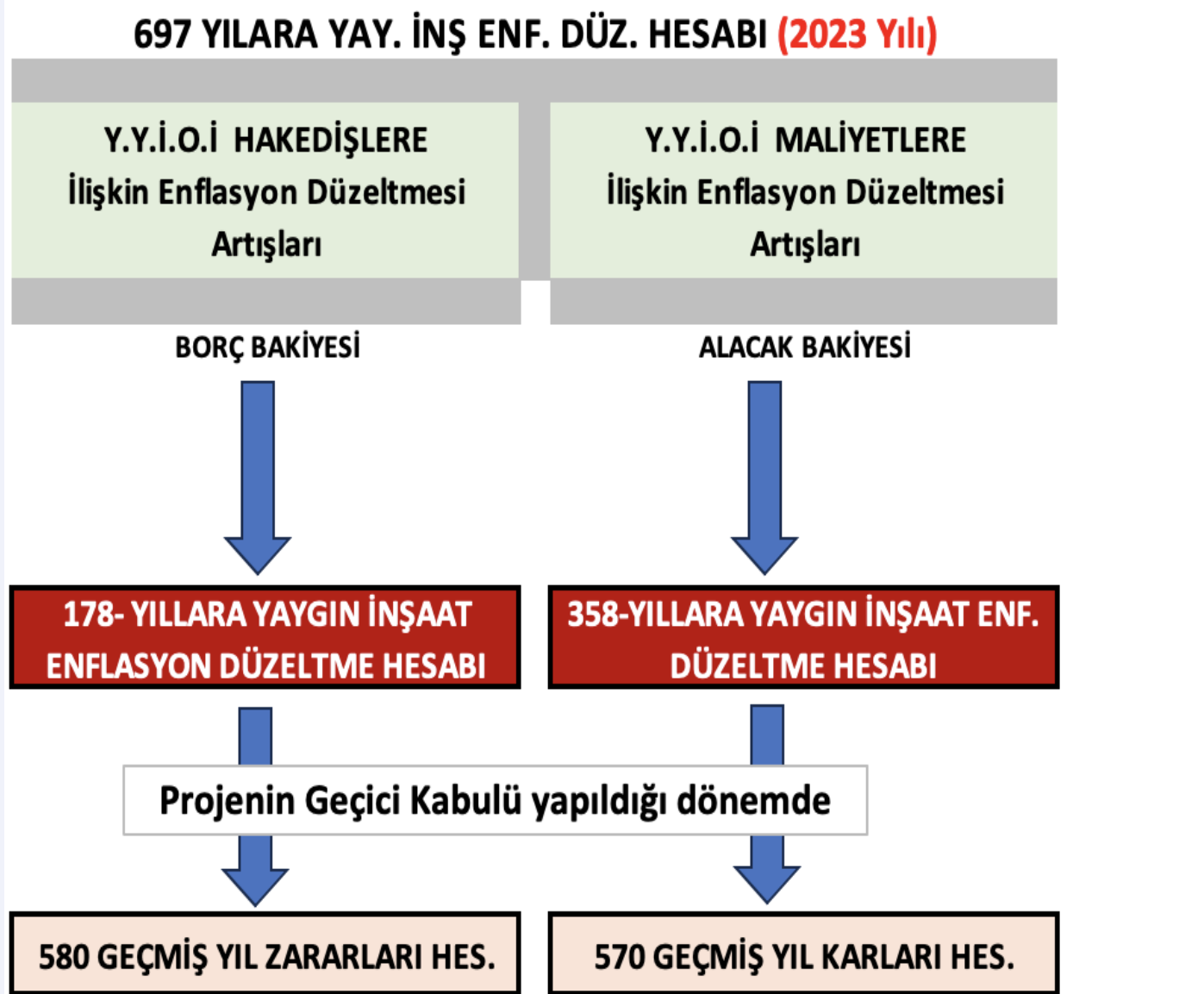
358

Tebliğ Md. 27/3

Yıllara sâri inşaat ve onarma işlerine ait maliyet ve istihkak tutarları ile ilgili olarak 2023 hesap dönemi sonu itibariyle düzeltme sonucu oluşan düzeltme farkları işin bitiminde (2023 hesap dönemi sonundan önce başlayan işlerde) mali kar/zarar tutarının tespitinde dikkate alınmayacaktır. **Bir başka ifade ile 2023 hesap dönemi sonuna kadar geçen süreye isabet eden kazanç düzeltme öncesi hükümlere, sonraki dönemlere isabet eden kazanç ise düzeltilmiş değerlere göre tespit edilecek ve bunların toplanması suretiyle oluşan kazanç tutarı beyan edilecektir.**

Yıllara sâri inşaat ve onarma işleri II

2023 düzeltmesi

düzeltilme katsayısı 1,4

170 hesap

1.000.000,00
400.000,00
1.400.000,00

düzeltilme katsayısı 1,5

350 hesap

1.400.000,00
700.000,00
2.100.000,00

697 hesap

700.000,00	400.000,00
	300.000,00
700.000,00	700.000,00

178 hesap

300.000,00

2024 kapanış (geçici kabul şubat 2024)

düzeltilme katsayısı 1,4

170 hesap

1.000.000,00
400.000,00
1.400.000,00

düzeltilme katsayısı 1,5

350 hesap

1.400.000,00
700.000,00
2.100.000,00

622 hesap

1.000.000,00
1.000.000,00

600 hesap

1.400.000,00
1.400.000,00

178 hesap

300.000,00	300.000,00
300.000,00	300.000,00

570-580 hesap

300.000,00	700.000,00
400.000,00	700.000,00
700.000,00	700.000,00

2023 ana para hakediş ve maliyetler

2023 düzeltme farkları

2023 net düzeltme fark

2023 düzeltmesi

düzeltilme katsayısı 1,4

düzeltilme katsayısı 1,5

170 hesap

350 hesap

1.000.000

400.000

1.400.000

1.400.000

700.000

2.100.000

2024 düzeltmesi

170 hesap

350 hesap

katsayı

katsayı

1.000.000

400.000

500.000

500.000

200.000

2.600.000

0

0,50

0,50

2023

2023

2024

2024

2024

2024

1.400.000

700.000

600.000

700.000

350.000

180.000

3.930.000

0,50

0,50

0,30

697 hesap

178 hesap

700.000

400.000

700.000

300.000

300.000

700.000

697 hesap

178 hesap

700.000

350.000

180.000

1.230.000

500.000

200.000

700.000

530.000

300.000

530.000

830.000

2023 ana para hakediş ve maliyetler

2024 ana para hakediş ve maliyetler

2023 düzeltme farkları

2023 net düzeltme fark

2024 düzeltme farkları

2024 net düzeltme fark

2025 kapanış (geçici kabul şubat 2025)

düzeltilme/taşıma katsayısı 0		düzeltilme/taşıma katsayısı 0					
170 hesap		350 hesap		178 hesap		570-580 hesap	
1.000.000			1.400.000	300.000	300.000	<u>300.000</u>	
400.000			700.000	530.000	530.000	400.000	700.000
500.000			600.000	<u>830.000</u>	<u>830.000</u>	<u>700.000</u>	<u>700.000</u>
500.000			700.000				
200.000			350.000				
			180.000				
<u>2.600.000</u>			<u>3.930.000</u>				
622 hesap		600 hesap		697 hesap		658 hesap	
	<u>1.500.000</u>	<u>2.000.000</u>		<u>530.000</u>	<u>530.000</u>	<u>530.000</u>	
	500.000	700.000					
	200.000	<u>350.000</u>					
		180.000					
	<u>2.200.000</u>	<u>3.230.000</u>					

1.030.000

	ana para hakediş ve maliyetler		
	2023 düzeltme farkları		
	2023 net düzeltme fark		
	2024 düzeltme farkları		
	2024 net düzeltme fark		

600- yıllara sari inşaat geliri	3.230.000
622- yıllara sari inşaat maliyeti	- 2.200.000
658 enflasyon fark hesabı	- 530.000
<u>690- yıllara sari inşaat net kar</u>	<u>500.000</u>

Yıllara Sâri İnşaat ve Onarma İşleri

Yıllara sâri inşaat ve onarma maliyetleri ile ilgili olmayan ilk madde malzeme/yarı mamul/mamul/diğer stokların düzeltilmesi sonucu oluşan farkların, “697- Yıllara Sâri İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı” ile **ilişkilendirilmemesi**;

Ancak söz konusu kıymetlerin (ilk madde, malzeme, yarı mamül, mamul, diğer stoklar) inşaat maliyetlerine aktarılması halinde,

bu tarih itibariyle, düzeltme sonucu oluşan farkların, “697- Yıllara Sâri İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı” ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Yıllara Sari İnşaat İşinde maliyetlerin düzeltmeye esas tarih 170-177 hesaba alınış tarihi mi? Yoksa 740 maliyet hesaplarına intikal ettiği tarih mi olacak?

Tebliğ madde 27 de;

- yıllara sâri inşaat ve onarma maliyetleri ile hakedişler, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası uyarınca. **deftere kayıt tarihi esas alınarak düzeltme işlemine tabi tutulacağı,**

-Tekdüzen Muhasebe Sistemine göre söz konusu işlerle ilgili maliyetler, yansıtma hesapları yoluyla 170-177 numaralı hesaplara intikal ettirileceği, **düzeltilmeye esas tarih olarak da ilgili maliyet hesaplarına kayıt tarihi** esas alınacağı belirtilmiş.

İlgili Maliyet hesaplarından kasıt 170-177 hesapları mı? Yoksa 740 hesap mıdır?

ÖZSERMAYE HESAPLARININ DÜZELTİLMESİ

SERMAYENİN DÜZELTİLMESİ (TEBLİĞ T. Md. 15)

Sermayenin, düzeltmeye esas tutarına ulaşılırken 1/1/2024 tarihinden önce ayrılmış ve sermayeye ilave edilmiş olan ;

- 213 sayılı Kanunun;
- **280/A maddesinin** birinci fıkrası kapsamında oluşturulan fon hesabına ilişkin olarak, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap **dönemi sonu itibarıyla ortaya çıkmış alacak bakiyesi tutarı,**
- **Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası** kapsamında yapılan **yeniden değerlemeden kaynaklı değer artışları,**
- **Geçici 31 inci ve geçici 32 nci maddeleri** kapsamında yapılan **yeniden değerlemelerden kaynaklı değer artışları,**
- **Varlık Barışı** ile işletmeye konulan **nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklanan tutarlar,**
- **Parasal nitelikli olan** benzer **diğer fon hesaplarından kaynaklı tutarlar**

Mük 298/Ç
sermayeye
ilave- özkaynak
altında kalma

31/12/2023 tarihli bilançonun düzeltilmesi sırasında artış olarak dikkate alınmayacak ve **bunlar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak olup, sermayeden düşülecektir.**

Ancak, Varlık Barışı ile işletmeye konulan **altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymetlerden kaynaklanan tutarlar** sermaye içinde yer almaları halinde, **bunlar düşülmeyecek ve düzeltilecektir.**

HESAP NO	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (vuk 298/a KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)	HANGİ TARİHE KADAR DÜZELTİLECEK	DÜZELTME FARK GELİR/GİDER
500 PASİF	SERMAYE HESABI			
01	Nakdi Olarak Ödenen Sermaye	Ödeme Tarihi	31.12.2023	698 HESABA GELİR- GİDER ETKİSİ (KARŞI HESAP 502-503 HESAP)
02	Aynı Olarak Konulan kıymetler	Mülkiyetin işletmeye intikal ettiği tarih	31.12.2023	698 HESABA GELİR- GİDER ETKİSİ (KARŞI HESAP 502-503 HESAP)
03	Kar yedekleri, geçmiş yıl karları ve net dönem karının sermayeye ilave edilmesi dolayısıyla artırılan sermaye için	Sermaye artırımı işleminin Tescil Tarihi	31.12.2023	698 HESABA GELİR- GİDER ETKİSİ (KARŞI HESAP 502-503 HESAP)
04	522-MDV YD ARTIŞLARI (VUK md. 280/A, Geçici 31, Geçici 32, Mük.298 Ç) HESABI'ndan Sermayeye İlave Edilmiş Olan Tutarlar	Enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Sermayeden bu tutar düşülüp kalan sermaye tutarı düzeltmeye tabi olacak.	*	*
05	525- KAYDA ALINAN EMTİA ÖZEL KARŞILIK HESABI (7440 vb. kanunlarla gelen Stok bildirimleri ile oluşan hesaptı)	Sermaye Artırımının Tescil Tarihi Sermayenin bir unsuru olarak düzeltmeye tabi tutulacaktır.	31.12.2023	698 HESABA GELİR- GİDER ETKİSİ (KARŞI HESAP 502-503 HESAP)
06	Varlık Barışı Kanunu kapsamında oluşturulan FON HESAPLARINDAN (549 NOLU HESAPTA İZLENİP DAHA SONRA SERMAYEYE İLAVE EDİLMİŞ OLAN) işletmeye konulan Nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklanan tutarlar	Enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Sermayeden bu tutar düşülüp kalan sermaye tutarı düzeltmeye tabi olacak.	*	*
07	Varlık Barışı Kanunu kapsamında oluşturulan FON HESAPLARINDAN (549 NOLU HESAPTA İZLENİP DAHA SONRA SERMAYEYE İLAVE EDİLMİŞ OLAN) işletmeye konulan Nakit varlıklar DİŞİNDAKİ kıymetlerden (altın, taşınmaz gibi) kaynaklanan tutarlar	Sermaye Artırımının Tescil Tarihi Sermayenin bir unsuru olarak düzeltmeye tabi tutulacaktır.	31.12.2023	698 HESABA GELİR- GİDER ETKİSİ (KARŞI HESAP 502-503 HESAP)

SERMAYENİN DÜZELTİLMESİ

Sermaye- düzeltme öncesi

Kaynak	Tahsil / Tescil	
	<u>Tarihi</u>	<u>Tutar</u>
Nakit	7.05.2019	10.000.000
Karın sermayeye ilavesi	15.08.2022	6.000.000
Yeniden değerlendirme fonu	27.06.2023	<u>20.000.000</u>
		<u>36.000.000</u>

Sermaye - 31.12.2023 tarihli düzeltme işlemi

Kaynak	Düzeltilmiş Tutar	Düzeltilmede			Düzeltilmiş Tutar
		Esas Alınan Tarih	Düzeltilmeye Esas Tarih	Düzeltilmeye Esas Tutar	
Nakit	63.822.306	Tahsil tarihi	May.19	10.000.000	
Karın Sermayeye İlavesi	9.825.634	Tescil tarihi	Ağu.22	6.000.000	
M.D.V. Değerleme Fonu	-	-	Haz.23	<u>20.000.000</u>	
				<u>36.000.000</u>	

698 ENFLASYON DÜZELTME HESABI

37.647.940

502 SERMAYE DÜZELTMESİ OLUMLU FARKLAR

37.647.940

Sermaye hesabı 31.12.2023 enflasyon düzeltme farkları

SERMAYENİN DÜZELTİLMESİ

Sermaye- düzeltme öncesi

Kaynak	Tahsil / Tescil	
	<u>Tarihi</u>	<u>Tutar</u>
Nakit	7.05.2019	10.000.000
Karın sermayeye ilavesi	15.08.2022	6.000.000
Yeniden değerlendirme fonu	27.06.2023	200.000.000
		216.000.000

Sermaye - 31.12.2023 tarihli düzeltme işlemi

Kaynak	Düzeltilmede			Düzeltilme Katsayısı	31.12.2023 Düzeltilmiş Tutar
	<u>Esas Alınan</u>	<u>Düzeltilmeye</u>	<u>Düzeltilmeye</u>		
	<u>Tarih</u>	<u>Esas Tutar</u>	<u>Esas Tutar</u>		
Nakit	Tahsil tarihi	May.19	10.000.000	6,3822	63.822.306
Karın Sermayeye İlavesi	Tescil tarihi	Ağu.22	6.000.000	1,6376	9.825.634
M.D.V. Değerleme Fonu	-	Haz.23	200.000.000	-	-
			216.000.000		73.647.940

----- / -----	
503 SERMAYE DÜZELTMESİ OLUMSUZ FARKLAR	-142.352.060
698 ENFLASYON DÜZELTME HESABI	-142.352.060
Sermaye hesabı 31.12.2023 enflasyon düzeltme farkları	
----- / -----	

ÖZSERMAYENİN DÜZELTİLMESİ (Tebliğ Taslak md. 16)

Düzeltilme sonrası bilançoda yer alacak ve 31.12.2023 tarihi itibariyle **enflasyon düzeltmesine konu olacak** öz sermaye kalemleri Öz sermaye kalemlerinden aşağıda yer alanlar bilançoda düzeltilmiş değerleriyle yer alacaktır.

- a) Sermaye,
- b) Sermaye düzeltmesi olumlu ve olumsuz farkları,
- c) Hisse Senetleri İhraç Primleri,
- ç) Hisse Senedi İptal Karları,
- d) Yasal Yedekler,
- e) Statü Yedekleri,
- f) Olağanüstü Yedekler,
- g) Özel Fonlar
 - 213 sayılı Kanununun 328 ve 329 uncu maddeleri kapsamında oluşturulan **sabit kıymet yenileme fonu**,
 - 325/A maddesi kapsamında ayrılan **girişim sermayesi fonu**;
 - 5520 sayılı Kanununun 5/1-e, j ve k bentleri gereğince oluşturulan **fonlar**;
 - 6111, 6736, 7143, 7326, 7440 sayılı Kanunlar kapsamında, **işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtianın kayda alınmasına ilişkin olarak oluşturulan karşılık hesapları**;
 - 193 sayılı Kanununun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri ile 5520 sayılı Kanununun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun kapsamında oluşturulan fon hesaplarından; mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde **işletmeye konulan altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymetlerden kaynaklı olanlar**
 - 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun ek 3 üncü maddesi ile 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında **oluşturulan fon hesapları gibi fonlar**

Bu hesapların 31.12.2023 tarihi itibariyle düzeltmesinden kaynaklanan enflasyon farkları 698 hesaba kaydedilecek, hesabın bakiyesi 570/580-Geçmiş Yıl Karları/Zararları hesabına aktarılacaktır. Söz konusu kar yada zarar dönem karı/zararının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

ÖZSERMAYENİN DÜZELTİLMESİ

Düzeltilme sonrası 31.12.2023 tarihli bilançoda yer almayacak öz sermaye kalemleri

213 sayılı Kanunun;

- ❑ Mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca oluşturulan **yeniden değerlendirme değer artış fonu hesabı**,
- ❑ Geçici 31 inci ve geçici 32 nci maddeleri uyarınca oluşturulan **yeniden değerlendirme değer artış fonu hesabı**,
- ❑ 2023 sonu düzeltilmiş bilançoda gösterilmeyecek. Düzeltilmeden **698/570-580** hsa gidecek.

Bu husus VUK Geçici 25 te vardı. VUK Mük. 298 ve Geçici 33 te yok!!!

Yasal düzenleme gerekir

ÖZSERMAYENİN DÜZELTİLMESİ

31.12.2023 tarihi itibariyle düzeltilmeye konu edilmeden düzeltilmemiş değeri ile bilançoda yer alacak öz sermaye kalemleri

- ❑ 213 sayılı Kanununun 280/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan **fon hesabı**;
- ❑ 193 Kanununun geçici 84 üncü maddesi, 5746 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında olan hibeler gibi gelir/kurumlar vergisi kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayan **hibeler nedeniyle ilgili mevzuat dâhilinde oluşturulan fon hesapları**;
- ❑ 193 sayılı Kanununun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri ile 5520 sayılı Kanununun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Kanun kapsamında **Varlık Barışı sebebiyle oluşturulan** fon hesaplarından; mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde **işletmeye konulan nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklı fon hesapları**

parasal kıymet olarak kabul edilecek ve **düzeltilmeye tabi tutulmayacaktır**, diğer bir ifade ile **bilançoda düzeltilmemiş değerleriyle yer alacaktır.**

Özsermaye 2024 ve devamında Zarar Etkisi Yaratarak vergi matrahını azaltacaktır.

Düzeltilmeye konu edilmeyecek olan parasal kıymetlerin **sermayeye ilave edilmesi halinde** sermayeye **ilave edilen parasal özsermaye kalemi**, sermayeye ilave edilmeyip özsermaye içinde kalan **parasal kıymete göre 2024 ve devamında daha fazla zarar etkisi yaratacaktır.**

Varlık barışı nakit artıştan kaynaklanan fonun özsermaye altında yer alması

31.12.2023 Düzeltme Öncesi			
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
Arsa	2.000	Sermaye	7.500
		varlık barışı -nakit	1.000
		stok affı	1.000
	<u>13.500</u>		<u>13.500</u>

31.12.2023 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	105.000	Arsa enf f. Farkı	22.000
stok affı enf d. Farkı	1.000		
	<u>106.000</u>		<u>22.000</u>
		2023 enf. düz. GYZ	84.000

31.12.2023 Düzeltme Sonrası			
	katsa		katsa
	yı		yı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
		Sermaye	15 112.500
Arsa	12 24.000	Varlık Barışı-nakit	1 1.000
		stok affı	2 2.000
		Düzeltilme sonrası GYZ	-84.000
	<u>35.500</u>		<u>35.500</u>

31.12.2024 Düzeltme Sonrası			
	katsa		katsa
	yı		yı
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
		Sermaye	1,5 168.750
Arsa	1,5 36.000	Varlık Barışı-nakit	1,0 1.000
		stok affı	1,5 3.000
		Düzeltilme sonrası GYZ	1,5 -126.000
		2024 Dönem zararı	-3.250
	<u>47.500</u>		<u>47.500</u>

31.12.2024 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	56.250	Arsa enf f. Farkı	12.000
stok affı enf d. Farkı	1.000	Düzeltilme sonrası GYZ enf d. Farkı	42.000
	<u>57.250</u>		<u>54.000</u>
		2024 enf. düz. Zararı	3.250

Varlık barışı nakit artıştan kaynaklanan fonun sermayeye ilave edilmiş olması

31.12.2023 Düzeltme Öncesi				31.12.2023 Düzeltme Sonrası				31.12.2024 Düzeltme Sonrası			
				katsa yı		katsa yı		katsa yı		katsa yı	
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000	Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000	Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	4.000
		sermaye	9.500			sermaye	9.500			sermaye	9.500
		Sermaye nakit	7.500			Sermaye nakit	7.500			Sermaye nakit	7.500
		sermaye varlık barışı -nakit	1.000			sermaye varlık barışı -nakit	1.000			sermaye varlık barışı -nakit	1.000
Arsa	2.000	sermaye stok affi	1.000	Arsa	12 24.000	sermaye stok affi	1.000	Arsa	1,5 36.000	sermaye stok affi	1.000
						sermaye olumlu farkı	105.000			2023 sermaye düzeltmesi olumlu farkı	1,0 105.000
										2024 sermaye düzeltmesi olumlu farkı	57.250
						Düzeltilme sonrası GYZ	-83.000			Düzeltilme sonrası GYZ	1,5 -124.500
	13.500		13.500		35.500		35.500			2024 Dönem zararı	-3.750
									47.500		47.500

31.12.2023 698 Hesap				31.12.2024 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	0	Arsa enf f. Farkı	22.000	Sermaye enf d. Farkı		Arsa enf f. Farkı	12.000
stok affi enf d. Farkı	0			stok affi enf d. Farkı		Düzeltilme sonrası GYZ enf d. Farkı	41.500
2023 ser. Düz. Olum. Farkı	105.000			2023 ser. Düz. Olum. Farkı			
	105.000		22.000	2024 ser. Düz. Olum. Farkı	57.250		53.500
					57.250		
		2023 enf. düz. GYZ	83.000			2024 enf. düz. Zararı	3.750

DÜZELTMEYE TABİ

500

502/503

520

521-525

540/541/542

549* P.O

DÜZELTMEYE TABİ DEĞİL Aynı Şekilde Özsemayede Kalacak

549** P.Olm

KAPATILMASI GEREKİR

698 hesaba gidecek

522

570

580

590

DÜZELTME YAPILACAK ÖZSERMAYE KIYMETLERİ

HESAP NO	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (vuk 298/a KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)	HANGİ TARİHE KADAR DÜZELTİLECEK	DÜZELTME FARK GELİR/GİDER
52	SERMAYE YEDEKLERİ			
520	HİSSE SENEDİ İHRAÇ PRİMLERİ (EMİSYON PRİMİ)	TAHSİL TARİHİ Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
521	HİSSE SENEDİ İPTAL KARLARI	TAHSİL TARİHİ Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
525	KAYDA ALINAN EMTİA ÖZEL KARŞILIK HESABI	DEFTERE KAYIT TARİHİ (7440 vb. kanunlarla gelen Stok bildirimleri ile oluşan hesaptı). Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır.	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
54	KAR YEDEKLERİ			
540	YASAL YEDEKLER	DEFTERE KAYIT TARİHİ Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
541	STATÜ YEDEKLERİ	DEFTERE KAYIT TARİHİ Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
542	OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	DEFTERE KAYIT TARİHİ Düzeltilmeye tabi tutulacak ve düzeltilmiş bilançoda düzeltilmiş değeri ile yer alacaktır	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ

DÜZELTME YAPILACAK ÖZSERMAYE KIYMETLERİ

HESAP NO	DÜZELTME YAPILACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (vuk 298/a KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)	HANGİ TARİHE KADAR DÜZELTİLECEK	DÜZELTME FARK GELİR/GİDER
549	ÖZEL FONLAR			
549	5520 sayılı Kanunun 5/1-e, j ve k bentleri gereğince oluşturulan fonlar	DEFTERE KAYIT TARİHİ	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
549	4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun ek 3 üncü maddesi ile 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında oluşturulan fon hesapları gibi fonlar	DEFTERE KAYIT TARİHİ	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
549	213 sayılı Kanunun 328 ve 329 uncu maddeleri kapsamında oluşturulan sabit kıymet yenileme fonu ile aynı Kanunun 325/A maddesi kapsamında ayrılan girişim sermayesi fonu	DEFTERE KAYIT TARİHİ	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
549	193 sayılı Kanunun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri kapsamında (VARLIK BARIŞLARI) oluşturulan FON hesaplarından PARASAL NİTELİĞİ OLMAYANLAR (altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymetlerden kaynaklı olanlar bilançoda düzeltilmiş değeri ile dikkate alınacak)	DEFTERE KAYIT TARİHİ	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ
549	5520 sayılı Kanunun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun kapsamında (VARLIK BARIŞLARI) oluşturulan fon hesaplarından; mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde işletmeye konulan altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymetler den kaynaklı fon hesapları	DEFTERE KAYIT TARİHİ	31.12.2023	698 HESABIN BORCUNA - GİDER ETKİSİ

DÜZELTME YAPILMAYACAK ÖZSERMAYE KIYMETLERİ

549	ÖZEL FONLAR	
549	193 sayılı Kanunun geçici 85, 90 ve 93 üncü maddeleri kapsamında (VARLIK BARIŞI) oluşturulan FON hesaplarından <u>PARASAL NİTELİĞİ OLANLAR</u> (nakit, diğer sp araçları olarak işletmeye giren tutarlar karşılığı açılan özel fon hesaplar)	Altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymetler dışındaki diğer parasal kıymetler için düzeltme olmayacak , bilançoda düzeltilmemiş hali ile yer alacaktır. Düzeltme katsayısı 1 olarak dikkate alınacaktır.
549	5520 sayılı Kanunun geçici 15 inci maddesi ve 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun kapsamında (VARLIK BARIŞI) oluşturulan fon hesaplarından; mezkûr Kanun hükümleri dâhilinde işletmeye konulan nakit varlıklar gibi parasal kıymetlerden kaynaklı fon hesapları	Parasal olan bu kıymetler için düzeltme olmayacak , bilançoda düzeltilmemiş hali ile yer alacaktır. Düzeltme katsayısı 1 olarak dikkate alınacaktır.
549	* 213 sayılı Kanunun 280/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan fon hesabı; * 193 Kanunun geçici 84 üncü maddesi 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında olan hibeler, gibi gelir/kurumlar vergisi kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmayan hibeler nedeniyle ilgili mevzuat dâhilinde oluşturulan fon hesapları,	Parasal olan bu kıymetler için düzeltme olmayacak , bilançoda düzeltilmemiş hali ile yer alacaktır. Düzeltme katsayısı 1 olarak dikkate alınacaktır.

DÜZELTME YAPILMAYACAK VE ÖZSERMAYEDE YER ALMAYACAK KIYMETLER

HESAP NO	BİLANÇODA YER ALMAYACAK PARASAL OLMAYAN KIYMETLER	HANGİ TARİHTEN İTİBAREN DÜZELTİLECEK (vuk 298/a KAPSAMINDA DAHA ÖNCE EFLASYON DÜZELTMESİ YAPILDI İSE 31.12.2004 TARİHİ ALINACAK)	HANGİ TARİHE KADAR DÜZELTİLECEK	DÜZELTME FARK GELİR/GİDER
522	MADDİ DURAN VARLIK YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI (VUK GEÇİCİ 31, 32, Mük. 298/Ç)	Düzeltilme yapılmayacaktır. Hesap sıfırlanacaktır. Düzeltilme sonrası bilançoda bu hesap bulunmayacaktır.	Özsermayede yer almayacak	698 HESABIN ALACAĞINA - GELİR ETKİSİ
570	GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI	Düzeltilme yapılmayacaktır. Hesap sıfırlanacaktır. Düzeltilme sonrası bilançoda bu hesap bulunmayacaktır.	Özsermayede yer almayacak	698 HESABIN ALACAĞINA - GELİR ETKİSİ 570-580 HESABA GİDECEK
580	GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	Düzeltilme yapılmayacaktır. Hesap sıfırlanacaktır. Düzeltilme sonrası bilançoda bu hesap bulunmayacaktır.	Özsermayede yer almayacak	698 HESABIN ALACAĞINA - GELİR ETKİSİ 570-580 HESABA GİDECEK
590	DÖNEM NET KARI	Düzeltilme yapılmayacaktır. Hesap sıfırlanacaktır. Düzeltilme sonrası bilançoda bu hesap bulunmayacaktır.	Özsermayede yer almayacak	698 HESABIN ALACAĞINA - GELİR ETKİSİ 570-580 HESABA GİDECEK
591	DÖNEM NET ZARARI (-)	Düzeltilme yapılmayacaktır. Hesap sıfırlanacaktır. Düzeltilme sonrası bilançoda bu hesap bulunmayacaktır.	Özsermayede yer almayacak	698 HESABIN ALACAĞINA - GELİR ETKİSİ 570-580 HESABA GİDECEK

İzleyen Dönem Başlangıç Değerleri

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi sonucu hesaplanan tutarlar, izleyen dönemde enflasyon düzeltmesi yapıp yapılmayacağına bakılmaksızın, izleyen dönemin başlangıç değerleri olarak dikkate alınır.

Enflasyon düzeltme şartlarının varlığına bağlı olarak, **1/1/2024 tarihinden sonraki** (1/1/2024 tarihinden itibaren başlayan) **döneme ait düzeltme işlemleri, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş 31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan düzeltilmiş değerler üzerinden yapılır.**

İzleyen hesap döneminde **amortismanlar ve itfa payları, düzeltilmiş değerler üzerinden hesaplanmaya başlanır.**

Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin elde çıkarılmaları halinde **enflasyon farkları maliyet olarak dikkate alınır.**

2024

ÖRNEK ÖZSERMAYE HESAPLARININ DÜZELTİLMESİ

(Katsayılar örnekleme oluşturulmuştur)

2023 Hesap Dönemi

Düzeltilme Öncesi Özsermaye Değerleri			Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilme Sonrası Özsermaye Değerleri	698 Hesaba gelir-gider etkisi
500- Sermaye		6.000.000,00	3	6.000.000,00	
Nakit	1.000.000,00		3	1.000.000,00	
VUK Mük 298/Ç Fon	500.000,00	Düzeltilmede Sermayeden Düşülür	3	500.000,00	
Varlık Barışı Nakit Fon	2.000.000,00	Düzeltilmede Sermayeden Düşülür	3	2.000.000,00	
Stok Affı Fon	1.000.000,00		3	1.000.000,00	
Geçmiş Yıl Karı	1.500.000,00		3	1.500.000,00	
502- Sermaye Düzeltilme Olumlu Farkları				4.500.000,00	- 4.500.000,00
520- Hisse Senetleri İhraç Primleri		200.000,00	3	600.000,00	
522- VUK Mük. 298/Ç Yen. Deği		1.000.000,00	bilançoda yer almaz	698 Hesaba Gidecek	1.000.000,00
522- VUK Geçici 31 Yen. Değ		4.000.000,00	bilançoda yer almaz	698 Hesaba Gidecek	4.000.000,00
522- VUK Geçici 32 Yen. Değ		2.000.000,00	bilançoda yer almaz	698 Hesaba Gidecek	2.000.000,00
525- Stok Affı		5.000.000,00	3	15.000.000,00	10.000.000,00
540- Yasal Yedekler		1.200.000,00	3	3.600.000,00	2.400.000,00
541- Statü Yedekleri		1.800.000,00	3	5.400.000,00	3.600.000,00
542- Olağanüstü Yedekler		5.000.000,00	3	15.000.000,00	10.000.000,00
548- Diğer Kâr Yedekleri		1.000.000,00	3	3.000.000,00	2.000.000,00
549- Yenileme Fonu		400.000,00	3	1.200.000,00	800.000,00
549- KVK 5-1/E Fon		1.000.000,00	3	3.000.000,00	2.000.000,00
549- Girişim Sermayesi Fonu		600.000,00	3	1.800.000,00	1.200.000,00
549- Varlık Barışı Nakit		1.500.000,00		Düzeltilmez- Aynen Durur	1.500.000,00
549- Varlık Barışı Taşınmaz		3.000.000,00	3	9.000.000,00	6.000.000,00
549- 5746 Tübitak Ar-ge Proje Hibe Fon		500.000,00		Düzeltilmez- Aynen Durur	500.000,00
549- VUK 280-A Fon		500.000,00		Düzeltilmez- Aynen Durur	500.000,00
570- Geçmiş Yıl Karı		12.000.000,00		698 Hesaba Gidecek	12.000.000,00
580- Geçmiş Yıl Zararı (-)	-	8.000.000,00		698 Hesaba Gidecek	- 8.000.000,00
590- Dönem Karı		4.000.000,00		698 Hesaba Gidecek	4.000.000,00
570- Düzeltilme Son. Geçmiş Yıl Karı					48.500.000,00
		42.700.000,00			119.100.000,00
					48.500.000,00

2024 Hesap Dönemi						
düzeltilme öncesi özsermaye değerleri			Taşıma katsayısı	düzeltilme sonrası özsermaye değerleri		698 - 648-658 Hesaba gelir-gider etkisi
500- Sermaye		6.000.000,00		6.000.000,00		
nakit	1.000.000,00			1.000.000,00		
VUK Mük 298/Ç fon	500.000,00			500.000,00		
Varlık Barışı Nakit fon	2.000.000,00			2.000.000,00		
Stok affı fon	1.000.000,00			1.000.000,00		
Geçmiş Yıl karı	1.500.000,00			1.500.000,00		
502- Sermaye Düzeltme Olumlu Farkları		4.500.000,00	1,5	9.750.000,00	-	5.250.000,00
520- Hisse Senetleri İhraç Pirimleri		600.000,00	1,5	900.000,00	-	300.000,00
525- Stok Affı		15.000.000,00	1,5	22.500.000,00	-	7.500.000,00
540- YASAL YEDEKLER		3.600.000,00	1,5	5.400.000,00	-	1.800.000,00
541- STATÜ YEDEKLERİ		5.400.000,00	1,5	8.100.000,00	-	2.700.000,00
542- OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER		15.000.000,00	1,5	22.500.000,00	-	7.500.000,00
548- DİĞER KÂR YEDEKLERİ		3.000.000,00	1,5	4.500.000,00	-	1.500.000,00
549- Yenileme Fonu		1.200.000,00	1,5	1.800.000,00	-	600.000,00
549- KVK 5-1/e Fon		3.000.000,00	1,5	4.500.000,00	-	1.500.000,00
549- Girişim sermayesi Fonu		1.800.000,00	1,5	2.700.000,00	-	900.000,00
549- Varlık Barışı Nakit*	Düzelmez- Aynen Durur	1.500.000,00		1.500.000,00		
549- Varlık Barışı Taşınmaz		9.000.000,00	1,5	13.500.000,00	-	4.500.000,00
549- 5746 Tübitak Ar-Ge Proje Hibe Fon*	Düzelmez- Aynen Durur	500.000,00		500.000,00		-
549- VUK 280-A fon*	Düzelmez- Aynen Durur	500.000,00		500.000,00		
590- dönem net zararı			1,5	- 58.300.000,00		
570- Düzeltme Son. Geçmiş Yıl Karı		48.500.000,00	1,5	72.750.000,00	-	24.250.000,00
		119.100.000,00		119.100.000,00	-	58.300.000,00

* 549 hesapta yer alan varlık barışı nakit fon, ar-ge hibe fon, VUK 280-A fon hesapları tebliğ 3. bölüme göre olacak ise düzeltilmeyecek, 4. bölüme göre taşıma katsayısına göre yapılacak ise taşıma katsayısı ile düzeltilecektir. Bu hususa ilişkin tebliğde örnek yok. Örnekleri beklemekte fayda var.

ENFLASYON DÜZELTMESİNE İLİŞKİN MUHASEBE KAYITLARI

ENFLASYON DÜZELTMESİNE İLİŞKİN MUHASEBE KAYITLARI

1- Her bir PARASAL OLMAYAN AKTİF ve PASİF KIYMET İÇİN; bu hesapların altında AYRI BİR ALT HESAP açılması

2- DÜZELTME FARKLARI (Düzeltilme Sonrası – Düzeltilme Öncesi Değer)nin KAYDI

- Açılan PARASAL OLMAYAN AKTİF hesapların BORCUNA -----698-ENFLASYON DÜZELTME HESABI nın ALACAĞINA (Gelir Etkisi)
- Açılan PARASAL OLMAYAN PASİF hesapların ALACAĞINA-----698-ENFLASYON DÜZELTME HESABI nın BORCUNA (Gider Etkisi)
- YILLARA YAYGIN İNŞAAT MALİYETLERİ hesabının BORCUNA---697-YILLARA YAYGIN İNŞAAT ENFLASYON DÜZELTMESİ HESABININ ALACAĞINA (Gelir Etkisi)
- YILLARA YAYGIN İNŞAAT HAKEDİŞLERİ hesabının ALACAĞINA--697-YILLARA YAYGIN İNŞAAT ENFLASYON DÜZELTMESİ HESABININ BORCUNA (Gider Etkisi)
- 502-SERMAYE FARKI HESABININ ALACAĞINA---698- ENFLASYON DÜZELTME HESABINA BORCUNA (Gider Etkisi)

3- ENFLASYON DÜZELTME HESABI BAKİYESİNİN KAR –ZARARA AKTARIMI

- 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABININ BORÇ BAKİYESİ -----→580-**-GEÇMİŞ YIL ZARARLARI HESABI nın (Borcuna)
- 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABININ ALACAK BAKİYESİ -----→570-**-GEÇMİŞ YIL ZARARLARI HESABI nın (Alacağına)
- 697- HESABIN BORÇ BAKİYESİ ----358-YILLARA YAYGIN İNŞAAT ENFLASYON DÜZELTME HESABININ ALACAĞINA
- 697- HESABIN ALACAK BAKİYESİ ----1788-YILLARA YAYGIN İNŞAAT ENFLASYON DÜZELTME HESABININ BORCUNA

153- STOKLAR (Enf. Fark Hes.)		100.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		200.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		200.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	540- YASAL YEDEKLER (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
522- MDV YDA		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		70.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		70.000.000
590- DÖNEM NET KARI		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI

258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	200.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
540- YASAL YEDEKLER'den	20.000.000	252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		522- MDV YDA kapatma	60.000.000
		570- GEÇMİŞ YIL KARLARI kapatma	70.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	40.000.000
TOPLAM	240.000.000	TOPLAM	490.000.000
		BAKİYE	250.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		250.000.000	
	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		250.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	200.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	540- YASAL YEDEKLER	30.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	250.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	5.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	11.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	3.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	100.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	230.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	540- YASAL YEDEKLER	33.000.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	275.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM ZARARI	- 13.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000

* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.

* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.

* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.

Örnek 2:

31.12.2023 (düzeltme öncesi)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	50.000.000		
250- ARSALAR	15.000.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	40.000.000	522- MDV YDA	2.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	30.000.000	540- YASAL YEDEKLER	1.000.000
254- TAŞITLAR	20.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	2.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	5.000.000	590- DÖNEM NET KARI	4.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 10.000.000		
AKTİF TOPLAMI	300.000.000	PASİF TOPLAMI	300.000.000

150.000.000

10.000.000

* Parasal olmayan tüm kalemler için düzeltme katsayısı üç (3) olarak varsayılmıştır.

* ROFM olmadığı varsayılmıştır.

153- STOKLAR (Enf. Fark Hes.)		100.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		100.000.000
250- ARSALAR (Enf. Fark Hes.)		30.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		30.000.000
252- BİNALAR (Enf. Fark Hes.)		80.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		80.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT (Enf. Fark Hes.)		60.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		60.000.000
254- TAŞITLAR (Enf. Fark Hes.)		40.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		40.000.000
255- DEMİRBAŞLAR (Enf. Fark Hes.)		10.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		10.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		20.000.000	
	258- B. AMORTİSMANLAR (Enf. Fark Hes.)		20.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000	
	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI		2.000.000
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000	
	540- YASAL YEDEKLER (Enf. Fark Hes.)		2.000.000
522- MDV YDA		2.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000
570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		2.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		2.000.000
590- DÖNEM NET KARI		4.000.000	
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		4.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI			
258- B. AMORTİSMANLAR'dan	20.000.000	153- STOKLAR'dan	100.000.000
500- SERMAYE'den	2.000.000	250- ARSALAR'dan	30.000.000
540- YASAL YEDEKLER'den	2.000.000	252- BİNALAR'dan	80.000.000
		253- MAKİNE TEÇHİZAT'tan	60.000.000
		254- TAŞITLAR'dan	40.000.000
		255- DEMİRBAŞLAR'dan	10.000.000
		522- MDV YDA kapatma	2.000.000
		570- GEÇMİŞ YIL KARLARI kapatma	2.000.000
		590- DÖNEM NET KARI kapatma	4.000.000
TOPLAM	24.000.000	TOPLAM	328.000.000
		BAKİYE	304.000.000

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		304.000.000	
	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		304.000.000

31.12.2023 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	150.000.000		
250- ARSALAR	45.000.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	120.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	2.000.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	90.000.000	540- YASAL YEDEKLER	3.000.000
254- TAŞITLAR	60.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	304.000.000
255- DEMİRBAŞLAR	15.000.000		
258- B. AMORTİSMANLAR	- 30.000.000		
AKTİF TOPLAMI	600.000.000	PASİF TOPLAMI	600.000.000

31.03.2024 (düzeltme sonrası)

100- KASA	-	300- BANKA KREDİLERİ	225.000.000
102- BANKA	110.000.000	320- SATICILAR	60.000.000
120- ALICILAR	40.000.000	336- DİĞER BORÇLAR	4.000.000
		360- VERGİ BORÇLARI	1.000.000
153- STOKLAR	165.000.000		
250- ARSALAR	49.500.000	500- SERMAYE	1.000.000
252- BİNALAR	132.000.000	502- SERMAYE DÜZ. OLUMLU FARKI	2.300.000
253- MAKİNE TEÇHİZAT	99.000.000	540- YASAL YEDEKLER	3.300.000
254- TAŞITLAR	66.000.000	570- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	334.400.000
255- DEMİRBAŞLAR	16.500.000	590- DÖNEM KARI	14.000.000
258- B. AMORTİSMANLAR	- 33.000.000		
AKTİF TOPLAMI	645.000.000	PASİF TOPLAMI	645.000.000

* Taşıma katsayısının 1,1 olduğu varsayılmıştır.

* Dönem içerisinde muhasebe kaydı gerektiren hiçbir işlem olmadığı ve amortisman hesaplanmadığı varsayılmıştır.

* Kurumlar vergisi karşılığı ihmal edilmiştir.

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

AMORTİSMANA TABİ OLMAYAN KIYMETLERİN ELDEN ÇIKARILMASI HALİNDE OLUŞAN ZARARIN KKEG DURUMU

Tebliğ Madde 53;

Amortismanına tabi olmayan kıymetlerin, **düzeltilmiş değerlerinin altında bir bedelle satılması halinde**, düzeltilme sonrası değerle, düzeltilme öncesi değer arasındaki farka isabet eden zarar, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

Bu hususa ilişkin **kanunda bir hüküm yoktur.**

31.12.2003 tarihine ilişkin düzeltme kayıtlarının dayanağı olan **VUK geçici 25. Maddesinin birinci fıkrasının (L) bendinde** bu hususa ilişkin yasal düzenleme olduğundan ilgili yılda bu uygulanmıştır.

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

Amortismanına tabi olmayan kıymetlerin elden çıkarılması halinde oluşan zararın durumu

Stoklar için bu hüküm uygulanacak mı?

Stoklar, iştiraklar, bağlı ortaklıklar, arsa-arazi için bu hüküm uygulanacak

Matrahın tespitinde dikkate alınmayan tutar KKEG olacak

Düzeltilme sonrası değerle, düzeltilme öncesi değer arasındaki farka isabet eden zarar ne anlama geliyor?

2 durumdan hangisi doğru?

Şahsi kanatım 1. durum doğru

1. durum	
31.12.2023 düzeltme öncesi stok değeri	1.000.000
2023 Düzeltme Katsayısı	1,5
31.12.2023 düzeltme sonrası stok değeri	1.500.000
Düzeltilmeden kaynaklanan fark	500.000
2024 katsayı	1,4
2024 düzeltilmiş değer	2.100.000
2025 satış	1.400.000
2025 Zarar	700.000
farka isabet eden zarar	166.666
KKEG	166.666
Beyannamede yer alacak KKEG	166.666

2. durum	
31.12.2023 düzeltme öncesi stok değeri	1.000.000
2023 Düzeltme Katsayısı	1,5
31.12.2023 düzeltme sonrası stok değeri	1.500.000
Düzeltilmeden kaynaklanan fark	500.000
2024 katsayı	1,4
2024 düzeltilmiş değer	2.100.000
2025 satış	1.400.000
2025 Zarar	700.000
farka isabet eden zarar	500.000
KKEG	500.000
Beyannamede yer alacak KKEG	500.000

**2024 Hesap Dönemi ve
Sonraki Dönemlerde
Enflasyon Düzeltmesi
İşlemleri**

Uygulama Şartları

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için ilan edilen fiyat endeksindeki (Yİ-ÜFE) artışın;

- a) içinde bulunulan dönem dâhil son üç hesap döneminde %100'den ve
- b) içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olması halinde mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

- Enflasyon düzeltmesi, her iki şartın aynı anda birlikte gerçekleşmemesi halinde ise **sona erecektir**.

Düzeltilcek Mali Tablo

- Tebliğin 8 inci maddesinde belirtilen ve **enflasyon düzeltmesi yapmak zorunda olan mükelleflerin, 2024 hesap dönemi ve sonraki hesap dönemleri bakımından, 213 sayılı Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan şartların gerçekleşmiş olması halinde, geçici vergi ve hesap dönemlerine ilişkin bilançolarını** düzeltme işlemine tabi tutmaları zorunludur.
- Bir hesap dönemi içindeki **geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde** takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılır.

Uygulama Esasları

- **2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoların düzeltilmesine ilişkin esaslar**ın gösterilmiş olduğu bu Tebliğin üçüncü bölümü ile getirilen usul ve esaslar Tebliğin bu bölümüne göre yapılacak düzeltme işlemi **(2024 ve sonrası) için de geçerlidir.**
- Düzeltme işlemine ilişkin olarak söz konusu bölümden **farklılık arz eden hususlar** Tebliğin bu bölümünün ilerleyen maddelerinde gösterilmiştir.

Taşıma – Taşıma Katsayısı

- Düzeltme işlemine tabi tutulmuş bir iktisadi kıymetler için **yeniden düzeltmeye esas tarihe kadar inerek, uygun düzeltme katsayısını bulmaya gerek yoktur**; düzeltme yapılan en son bilançoda, bu iktisadi kıymete ait değerlerin uygun bir katsayı ile çarpılması düzeltme işlemi için yeterlidir.
- Bu kapsamda, Bilançodaki parasal ve parasal olmayan tutarların, taşıma katsayısı kullanılarak ilgili dönemin sonundaki yeni değerlerinin hesaplanmasına "**taşıma**" denilir ve
- Hesaplama işlemi "**taşıma katsayısı**" kullanılarak yapılır.

Taşıma Katsayısı

Taşıma katsayısı, mali tablonun ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, bir önceki dönemin sonundaki (yıl içinde işe başlayanlarda işe başlanılan aya ilişkin) fiyat endeksine (Yİ-ÜFE) bölünmesiyle elde edilen katsayıdır.

Aralık 2024

Taşıma Katsayısı

=

Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yİ-ÜFE

Bir Önceki Dönemin Sonundaki Yİ-ÜFE

Parasal kıymetler için taşıma katsayısı **bir (1)** olarak uygulanır.

Aralık 2023

Düzeltilme Katsayısı

- Düzeltilme işlemine tabi tutulacak bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetlerden bazıları için **düzeltilmeye esas tarihleri, düzeltilme yapılmış bir tarihten sonrasına gidebilir.**
- **Bu takdirde** bu tür iktisadi kıymetler için **düzeltilmeye esas tarihe kadar inmek, uygun düzeltilme katsayısını bulmak ve düzeltilmeye esas tutar ile düzeltilme katsayısını çarparak düzeltilme işlemi gerçekleştirilmelidir.**

Düzeltilme Katsayısı

(Dönemin Takvim Yılı Olması Durumunda)

Aralık 2024

Düzeltilme Katsayısı	=	Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yİ-ÜFE
		Düzeltilmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ- ÜFE

Temmuz 2024

Toplulaştırılmış Yöntemlerde Düzeltme Katsayısı

- Toplulaştırılmış Yöntemlerin kullanımını «**Stoklar**» ile sınırlıdır.
- Düzeltmede esas alınacak tarihlere bağlı kalınmaksızın;

Basit Ortalama Yöntem (Dönem Ortalama Düzeltme Katsayısı) veya

Hareketli Ağırlıklı Ortalama Yöntem (Hareketli Ağırlıklı Ortalama Düzeltme Katsayısı) kullanabilirler.

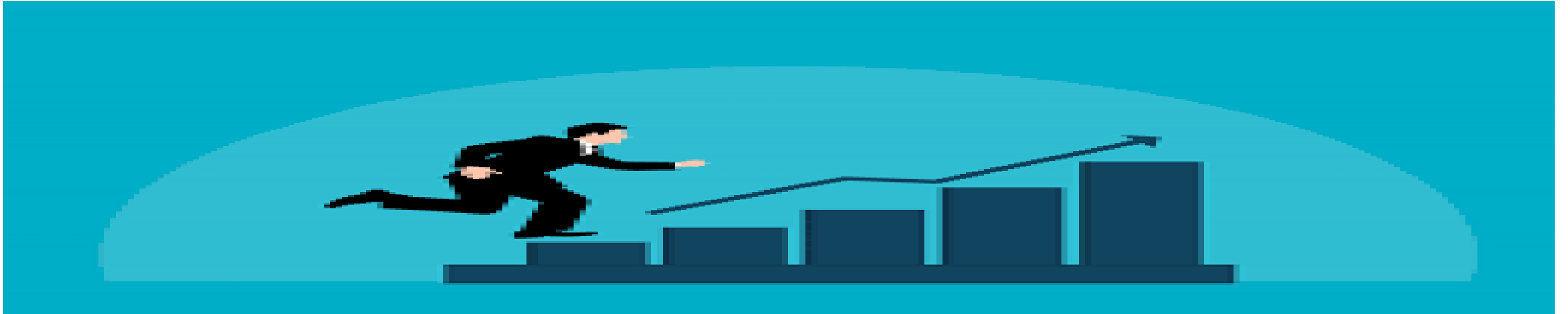
Toplulaştırılmış Yöntem – Yöntem Seçimi

- **2023 hesap dönemi** sonuna ait bilançolarını düzeltirken toplulaştırılmış yöntemleri **kullanmış olsun ya da olmasınlar**,
- **2024 hesap dönemi** geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibariyle düzenlenecek olan bilançolarında yer alan stoklarını, toplulaştırılmış yöntemlere göre düzeltmek istedikleri takdirde, **ikinci fıkrada belirtilen toplulaştırılmış yöntemlerden arzu ettiklerini seçebilecekler**,
- ancak **seçtikleri yöntemden**, bu seçimi yaptıkları geçici vergi döneminden sonraki geçici vergi dönemleri ile içinde bulunulan hesap dönemi dâhil **üçüncü hesap döneminin sonuna kadar** (bu dönem dâhil) **dönemeyeceklerdir**.

Toplulaştırılmış Yöntem - ROFM

- **Toplulaştırılmış yöntemlerle düzeltmeye tabi tutulan stokların maliyet bedeline intikal ettirilen **reel olmayan finansman maliyetlerinin düşülmesi** ihhtiyaridir. (2023 için de İhtiyaridir).**

Basit Ortalama Yöntemi

(Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlarda)

Dönem
Ortalama
Düzeltilme
Katsayısı

$$= \frac{\text{Mali Tablonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE}}{(\text{Mali Tablonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE} + \text{Mali Tablo günü itibarıyla bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki Yİ-ÜFE}) / 2}$$

Aralık 2024

Örnek
Aralık 2024

Örnek
Eylül 2024

Hareketli Ağırlıklı Ortalama

$$\begin{array}{l} \text{Hareketli} \\ \text{Ağırlıklı} \\ \text{Ortalama} \end{array} = \frac{\begin{array}{l} \text{Enflasyon Düzeltmesine} \\ \text{Tabi Tutulmuş Dönem} \\ \text{Başı Stokunun İlgili} \\ \text{Dönemin Sonuna} \\ \text{Taşınmış Değeri} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Dönem İçi Alış ve} \\ \text{Giderlerin} \\ \text{Enflasyon} \\ \text{Düzeltmesine Tabi} \\ \text{Tutulmuş Değeri} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Dönem Başı Stoku} + \text{Dönem İçi Alış ve} \\ \text{Giderleri} \end{array}}$$

Bu hesaplamada amortisman ve reel finansman giderleri, endekslenmeden dikkate alınır.

Stokların Düzeltilmesi

Hareketli Ağırlıklı Ortalama Yöntemi

- Stokların düzeltilmesinde mümkün olduğunca alt ayrıma giderek düzeltme işleminin yapılması esastır.
- Ancak, **hareketli ağırlıklı ortalama düzeltme katsayısı kullanarak düzeltme işlemini gerçekleştirecek olan mükellefler**, diledikleri takdirde **defteri kebir hesabı bazında da anılan düzeltme işlemini gerçekleştirebilirler**.
- Düzeltme işleminde alt ayırım yerine **defteri kebir hesabı bazında düzeltme yapmayı tercih edenler**, seçtikleri bu yöntemden **3 yıl boyunca dönemezler**.

ROFM Hesaplanması

Aşağıda belirtilen iki yöntemden istenilen biri seçilerek ROFM hesaplanabilir.

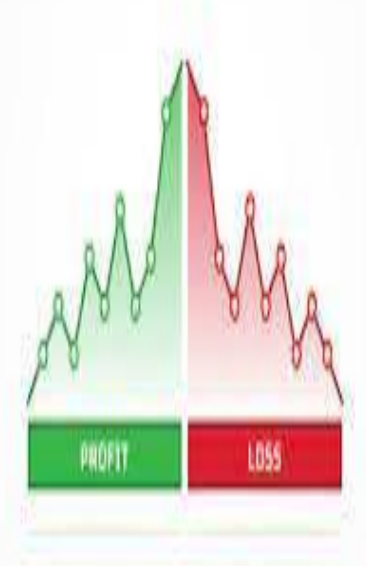
- Borç Tutarının esas alınması
- Toplam Finansman Maliyetinin esas alınması

Toplam finansman maliyeti yöntemini seçen mükellefler **seçtikleri bu yöntemden**, seçimi yaptıkları hesap dönemi dâhil **üçüncü hesap döneminin sonuna kadar dönemeyeceklerdir.**

CARİ DÖNEM KAR/ZARARI

- 2024 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltilmiş bilanço'ya göre tespit edilecektir.
- Geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibariyle oluşan kâr ya da zarar, “Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesine göre bulunacaktır.
- “Enflasyon Düzeltme Hesabı”nın bakiyesi, “Enflasyon Düzeltmesi Kârları/Zararları” hesapları aracılığıyla “Dönem Kârı veya Zararı Hesabı”na devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kâr ya da zararı görülmüş olacaktır.

YEDEK AKÇELERİN DÜZELTİLMESİ

- 2024 hesap dönemine ait bilançoların düzeltilmesi sırasında, **2024 hesap dönemi başından itibaren ayrılmış olan yedek akçelerin düzeltmeye esas tarihi olarak, yedek akçe olarak ayrılmış olan tutarın ait olduğu hesap dönemi sonundaki ay dikkate alınacaktır.**
- **Buna göre,** hesap dönemi takvim yılı olanlarda **1/1/2024 tarihinden sonraki dönemlere** ait bilançoların düzeltilmesi sırasında, **2024 yılı içerisinde ayrılan yedek akçelerin düzeltmeye esas tarihi 2023 yılının Aralık ayı olacaktır.**

GEÇMİŞ YIL KAR-ZARARLARININ DURUMU

2023 Sonu Kar/Zararı

Tebliğ md. 30

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya ilişkin yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar “Geçmiş Yıllar Kârları/Zararları” hesaplarında gösterilecektir.

Kayıtlarda yer alan eski dönemlerden gelen kâr veya zararlar da mukayyet değerleri üzerinden enflasyon düzeltme hesabına kaydedilmek suretiyle bu hesaba aktarılacaktır.

Bu şekilde tespit edilen **geçmiş yıl karı vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı ise zarar olarak kabul edilmeyecektir.**

2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltilmiş bilançoda dönem net karı/zararı gösterilmeyecek, **düzeltilme sonrası hesaplanan geçmiş yıl karı veya zararı bilançoda öz kaynaklar içinde yer alacaktır.**

2023 ve Öncesi Döneme Ait Mali Zararların Durumu

2023 yılı hesap dönemine ait gelir/kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan **indirilemeyen geçmiş yıl mali zararları** ile cari dönem mali zararları **1/1/2024 tarihinden sonra verilecek** yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde beyan edilen vergi matrahlarının tespitinde, (düzeltme öncesi bilançolara dayanan) 2023 yılı mali zararı ve önceki yıllara ait indirilemeyen **geçmiş yıl mali zararları mukayyet değeriyle** yazılacaktır.

2023 HESAP DÖNEMİ SONUNA AİT BİLANÇONUN DÜZELTİLMESİ SONUCU OLUŞAN GEÇMİŞ YILLAR KÂRI VEYA ZARARI

Tebliğ Madde 41

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi sonucu oluşan **geçmiş yıllar kârı veya zararı, kaydedildiği Geçmiş Yıllar Karları/Zararları Hesabının alt hesabında izlenmeye devam edilecek** ve sonraki dönemlerde 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ve bu Tebliğde yer alan esaslara göre **enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tutulacaktır.**

Öz sermaye kalemlerine ait enflasyon farkları, düzeltme sonucu oluşan söz konusu geçmiş yıl zararlarına mahsup veya kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilebilecek ve bu işlemler kâr dağıtımı sayılmayacaktır.

GEÇMİŞ YIL KARLARINDA VERGİLENDİRME

Enflasyon Düzeltmesinden Kaynaklanan Geçmiş Karının Durumu

Tebliğ Madde 55

Tebliğin üçüncü bölümüne göre 2023 yılı hesap dönemine ilişkin yapılan hesaplama ve düzeltme sonucu oluşan 2023 yılı geçmiş yıllar karları hesabında takip edilen; **2023 yılı enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan geçmiş yıl karının herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi durumunda**, nakledilen veya çekilen tutar bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde **gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.**

2023 hesap dönemine ait **düzeltilme neticesinde oluşan geçmiş yıl karının** kurumlar vergisi mükelleflerince **sermayeye ilave edilmesi mümkün olup, bu işlem kâr dağıtımı sayılmayacaktır**

Ayrıca işletmeden çekilen değerler, elde edenlerin hukuki statüsüne göre **kar payı stopajına tabi tutulacak** ve kar paylarının vergilendirilmesine ilişkin hükümler doğrultusunda vergilendirilecektir.

GEÇMİŞ YIL KARLARININ DURUMU

2023 ve öncesi karların dağıtımı halinde ne olacak? Mümkün mü? Vergilendirilecek mi?

Tebliğin üçüncü bölümüne göre 2023 yılı hesap dönemine ilişkin yapılan hesaplama ve düzeltme sonucu oluşan **2023 yılı geçmiş yıllar karları hesabında takip edilen; düzeltme öncesi geçmiş yıl ve/veya carî dönem ticari karının, 1/1/2024 tarihinden sonra kar dağıtımına konu edilmesi durumunda, dağıtılan tutar gelir ve kurumlar vergisine tabi tutulmayacak**, elde edenlerin hukuki statüsüne göre kar payı stopajına tabi tutulacak ve kar paylarının vergilendirilmesine ilişkin hükümler doğrultusunda vergilendirilecektir. (TEBLİĞ T. Md. 55)

Düzeltilme sonucu geçmiş yıl zararı çıkarsa ne olacak?

Düzeltilme sonucu oluşacak geçmiş zarar içinde geçmiş yıl karları varsa dağıtım mümkün mü? Vergi olur mu?

Düzeltilme sonucu oluşacak geçmiş yıl kar-zararı içinde VUK mük. 398/Ç varsa satışta ne olacak?

Geçmiş yıl karlarının dağıtımı konusunda VUK Mük. 298, Geçici 25 ve Geçici 33 de açıklama yok. 2003 yılına ilişkin olarak **17 nolu VUK sirkülerinde açıklama yapılmış**

Parasal olmayan pasif kalemlere ait enflasyon fark hesaplarının durumu

“Parasal olmayan pasif kalemler arasında yer alan "avans ve depozitolar, hakedişler, kâr yedekleri ve özel fonlar (sabit kıymet yenileme fonu gibi)" hariç olmak üzere; **pasif kalemlere ait enflasyon fark hesapları**, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, **bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin**, bu dönemde vergiye tabi tutulacaktır.

Ancak, **öz sermaye kalemlerine ait enflasyon farkları düzeltme sonucu oluşan geçmiş yıl zararlarına mahsup edilebilir** veya kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilebilir; bu işlemler **kâr dağıtımı sayılmayacaktır**.

Sabit kıymet yenileme fonu takip eden **3 yıl içinde kullanılmazsa gelir yazılmak zorunda**. Düzeltme farkı ne olacak? **Gelir yazılmak zorunda mı?**

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

Bazı sektörler yada mükellefler geçici vergi dönemlerinde uygulama dışında tutulabilir

Tebliğ taslağında; şartları sağlayan bilanço esasına tabi tüm gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin enflasyon düzeltmesi yapacağı belirtiliyor.

VUK Mükerrer 298/A-8-b maddesinde, Maliye Bakanlığı'na «mükellef veya meslek grupları ya da mükelleflerin aktif toplamları veya ciroları itibarıyla hangi tür malî tabloların; enflasyon düzeltmesine tâbi tutulup tutulmayacağını ve geçici vergi dönemlerinde düzeltilip düzeltilmeyeceğini belirleme» yetkisi verilmiştir.

2004 yılında enflasyon düzeltmesinde **aktif toplamı 7,5 milyon, cirosu 15 milyon altında** olanlar için **geçici vergi dönemleri itibarıyla enflasyon muhasebesi yapılmama hakkı verilmiş**. Burada da böyle bir tutar belirlenip sınırlama yapılabilir.

(2004 yılı rakamlarının USD karşılığı 5 milyon USD ve 10 milyon USD)

2024 VE DEVAMINDA KANUNEN KABUL EDİLMİYEN TÜM KALEMLER AYRICA ENFLASYON DÜZELTMESİNE TABİ TUTULMAKSIZIN BEYANNAMEYE YAZILACAK

213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında,

“Matrahın tespitinde, kanunen kabul edilmeyen giderler, istisnalar ve geçmiş yıl malî zararları enflasyon düzeltmesine tâbi tutulmuş tutarları ile dikkate alınır.” Hükümü yer almakta.

2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek geçici vergi beyannameleri ile yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edecekleri vergi matrahlarını tespit ederken, kanunen kabul edilmeyen giderler ile vergiden istisna edilmiş olan tutarları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş tutarları ile dikkate alacaklar, **beyanname üzerinde ayrıca bir düzeltme yapmayacaklardır.**

Mükellef 2023 yılı ve 2024 yılı bilançolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutacak, 31/12/2024 tarihli dönem sonu işlemlerinde söz konusu binek otomobilin düzeltilmiş değeri üzerinden amortisman ayıracaktır. Ancak binek otomobilin Gelir Vergisi Kanununa göre belirlenen amortisman esas bedelin üzerinde kalan maliyet kısmına tekabül eden amortisman tutarını kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alacaktır.

Ayrıca 2024 yılı bilançosunda **düzeltilmiş amortismanlar içerisinde daha önceki yıllarda ayrılmış ve kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan amortisman tutarları da bulunacağından 2024 yılı bilançosunun düzeltmesi neticesinde birikmiş amortismanlar hesabında oluşan farkların **söz konusu tutarlara isabet eden kısmının da kanunen kabul edilmeyen gider olarak beyannameye dikkate alınması gerekecektir.** (SATIŞ ANINDA BU TUTARIN BEYANNAMEDE İNDİRİMİ MÜMKÜN MÜ?)**

Tebliğ Md. 40/2-b

Selahattin GÖKMEN YMM

	Tam Değer Üzerinden Amortisman Ayırma	Sınır Üzerinden Amortisman Ayırma
Binek Araç Bedeli	1.000.000,00	1.000.000,00
Binek Araç İktisap Yılı	2022/Ocak	2022/Ocak
2022 Binek Araç Sınırı	430.000,00	430.000,00
Binek Araç Mortisman Sınırı (% 20 Normal Amortisman)	86.000,00	86.000,00
2022 Amortisman	200.000,00	86.000,00
2023 Amortisman	200.000,00	86.000,00
31.12.2023 Toplam Birikmiş Amortisman	400.000,00	172.000,00
Birikmiş Amortisman Gider/KKEG Oranı	0,57	
KKEG	228.000,00	
31.12.2023 Düzeltme Katsayı	2,58	
Binek Araç Düzeltilmiş Değer	2.580.000,00	2.580.000,00
Birikmiş Amortisman Düzeltilmiş Değer	1.032.000,00	443.760,00
2023 Kar (570 Hesap)	548.000,00	1.136.240,00
2024 Taşıma Katsayısı	1,12	1,12
2023 Kar Düzeltilmiş Değer	613.760,00	1.272.588,80
Binek Araç 2024 Düzeltilmiş Değer	2.889.600,00	2.889.600,00
Birikmiş 2024 Amortisman Düzeltilmiş Değer	1.155.840,00	497.011,20
2023 Kar Düzeltme Farkı 2024 Zarar Etkisi	- 65.760,00	- 136.348,80
Binek Araç Değerleme Gelir Etkisi	309.600,00	309.600,00
2024 Birikmiş Amortisman Düzeltme Gider Etkisi	- 123.840,00	53.251,20
2024 Binek Araç Amortisman	- 577.920,00	86.000,00
2024 Binek Araç KKEG	491.920,00	-
2024 Gelir-gider	34.000,00	34.000,00
2024 Birikmiş Amortisman Gider Etkisi KKEG Tutarı (123.840x0,57)	70.588,80	-
Beyan Edilecek Matrah	104.588,80	34.000,00

AMORTİSMAN TAM AYRILMIŞ DURUM

31.12.2023 düzeltme öncesi bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetler	1.000		
-birikmiş amortisr -	400	Sermaye	1.200
		GYK/GYZ	- 200
		Dönem K/Z	- 200
Aktif Toplamı	800	Pasif Toplamı	800

31.12.2023 düzeltme sonrası bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetler	2.000		
-birikmiş amortismanlar -	800	Sermaye	2.400
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası GY -	1.000
		Dönem K/Z	-
Aktif Toplamı	1.400	Pasif Toplamı	1.400

31.12.2024 düzeltme öncesi bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetler	2.000		
-birikmiş amortisr -	1.200	Sermaye	2.400
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası GYZ -	1.000
		Dönem K/Z	- 400
Aktif Toplamı	1.000	Pasif Toplamı	1.000

Dönem Sonu Bilançosu (Düzeltilme Sonrası)			
nakit	200		
sabit kıymetler	3.000		
-birikmiş amo -	1.600	Sermaye	3.600
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası GYZ -	1.500
		Dönem K/Z	- 400
		Enflasyon zararı -	100
Aktif Toplamı	1.600	Pasif Toplamı	1.600

698 hesap			
sermaye	1.200	sabit kıymet	1.000
b. amortismanlar	400		
geçmiş yıl zararları	200		
dönem zararı	200		
Aktif Toplamı	2.000	Pasif Toplamı	1.000

DR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	1.200
DR Sabit Kıymetler Enflasyon Farkları	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1.000
DR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	400		
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf Düzeltme Fark	400
DR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	400		
		CR Geçmiş Yıl Zararları	200
		CR Dönem Zararı	200
DR Düzeltme Sonrası Geçmiş Yıl Zararı	1000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1000

DR Amortisman Giderleri	400		
		CR Birikmiş amortismanlar	400
aralık 2024 katsayı	1,5		
Aktif Toplamı	1.600	Pasif Toplamı	1.500

DR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	1.200
DR Sabit Kıymetler Enflasyon Farkları	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1.000
DR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	400		
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf Düzeltme	400
DR Düzeltme Sonrası Geçmiş Yıl Zararı	500		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	500
Vergi hesabı			
Dönem zararı	-		500
İlaveler			
Binek otomobil amortisman gideri			314
2024 yılı mali zararı	-		186

AMORTİSMAN SINIRDAN AYRILMIŞ DURUM

31.12.2023 düzeltme öncesi bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetli	1.000		
-birikmiş amc-	172	Sermaye	1.200
		GYK/GYZ -	86
		Dönem K-	86
Aktif Toplam	1.028	Pasif Top	1.028

31.12.2023 düzeltme sonrası bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetler	###		
-birikmiş amortis-	344	Sermaye	2.400
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası -	544
		Dönem K/	-
Aktif Toplamı	###	Pasif Topl:	1.856

31.12.2024 düzeltme öncesi bilanço			
nakit	200		
sabit kıymetli	2.000		
-birikmiş amc-	430	Sermaye	2.400
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası -	544
		Dönem K/ı-	86
Aktif Toplam	1.770	Pasif Topla	1.770

Dönem Sonu Bilançosu (Düzeltilme Sonrası)			
nakit	200		
sabit kıym	3.000		
-birikmiş a-	602	Sermaye	3.600
		GYK/GYZ	-
		D. Sonrası -	816
		Dönem K/ı-	86
		Enflasyon :-	100
Aktif Topl:	2.598	Pasif Topla	2.598

DR 698 Enflasyon Farkları H	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Olumlu Fa	1.200
DR Sabit Kıymetler Enflasyo	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	1.000
sabit kıymet : Oca.22			
sermaye Oca.22			
aralık 2023 k	2		
		DR 698 Enflasyon Farkları H	172
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf Dü:	172
		DR 698 Enflasyon Farkları H	172
		CR Geçmiş Yıl Zararları	86
		CR Dönem Zararı	86
		DR Düzeltme Sonrası Geçmi	544
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesabı	544
698 hesap			
sermaye	1.200	sabit kıyı	1.000
b. amortisma	172		
geçmiş yıl zar	86		
dönem zararı	86		
Aktif Toplam	1.544	Pasif Top	1.000

DR Amortisman Giderle	86		
		CR Birikmiş amortism	86
DR 698 Enflasyon Farkları	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Olumlu	1.200
DR Sabit Kıymetler Enfla:	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	1.000
aralık 2024 k	1,5		
		DR 698 Enflasyon Farkları	172
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf	172
		DR Düzeltme Sonrası Geç	272
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	272
698 hesap			
sermaye	1.200	sabit kıymı	1.000
b. amortisma	172		272
Aktif Toplam	1.372	Pasif Topla	1.272

DR 698 Enflasyon Farkları	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Oluml	1.200
DR Sabit Kıymetler Enfla:	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	1.000
aralık 2024 k	1,5		
		DR 698 Enflasyon Farkları	172
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf	172
		DR Düzeltme Sonrası Geç	272
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	272
698 hesap			
sermaye	1.200	sabit kıymı	1.000
b. amortisma	172		272
Aktif Toplam	1.372	Pasif Topla	1.272

DR 698 Enflasyon Farkları	1.200		
		CR Sermaye Düzeltmesi Oluml	1.200
DR Sabit Kıymetler Enfla:	1.000		
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	1.000
aralık 2024 k	1,5		
		DR 698 Enflasyon Farkları	172
		CR Birikmiş Amortismanlar Enf	172
		DR Düzeltme Sonrası Geç	272
		CR 698 Enflasyon Farkları Hesa	272

Vergi hesabı	
Dönem zararı	- 186
İlaveler	
Binek otomobil amortisman gideri	
2024 yılı mali zararı	- 186

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

2023 YILINDAN GELEN GEÇMİŞ YIL MALİ ZARARLARININ 2024 YILINDA MUKAYYET DEĞERLERİ İLE DİKKATE ALINACAĞI HUSUSU HAKSIZ VERGİLEME DOĞURACAKTIR.

Tebliğ taslağının 40. Maddesinin (1) numaralı fıkrasında;
2024 hesap dönemi başından itibaren verilecek yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinde **2023 ve önceki hesap dönemlerine ait indirilemeyen geçmiş yıl mali zararlarını mukayyet değerleri ile dikkate alacaklardır.**” Şeklinde açıklama yer almaktadır.

Bu hususa ilişkin olarak 2004 enflasyon düzeltmesi uygulamasında da aynı durum bulunmakta idi. Ancak, bunun yapılabilmesi için **VUK Geçici 25. Maddenin 3/f bendinde yasal düzenleme vardı. Şu an ise VUK mükerrer 298 yada Geçici 33. Maddede buna ilişkin bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.**

2023 ten devreden geçmiş yıl ticari zararlarının 2024 ve devamında enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklı olarak **gelir etkisi doğacaktır. Mali zararın ise beyannamede ilave menfi bir etkisi olmayacaktır.**

Örneğin geçmiş dönem **ticari zararı 100.000 TL, mali zararı 80.000 TL** olan bir işletme, 2024 yılında enflasyon düzeltmesi yaptığıında (%30 enflasyon olduğu varsayımıyla) **100.000 TL ticari zarar üzerinden 30.000 TL enflasyon düzeltme karı oluşacak, matrah bu kadar artacak,** ancak beyannameye gelindiğinde 2023 ten gelen **mali zarar 80.000 TL** olarak dikkate alınacak.

Aynı dönemin zararından enflasyon farkı geliri olarak matraha ilave kazanç geldiği durumda mali zararın artırılmaması vergide adalet ve eşitlik ilkesine aykırı olacaktır.

GEÇMİŞ YIL MALİ ZARARININ MUKAYYET DEĞERLE BEYANNAMEDE İNDİRİM KONUSU EDİLMESİNİN VERGİSEL SONUCU

31.12.2023 Düzeltme Öncesi			
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	5.000
		Sermaye	7.500
		2023 zararı	-1.000
	11.500		11.500

31.12.2023 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	0		
2023 zararı	1.000		
	1.000		0
		2023 enf. düz. GYZ	1.000

2023	
ticari zarar	1.000
kkeg	200
mali zarar	- 800

31.12.2023 Düzeltme Sonrası			
Banka ve alacaklar	11.500	Borçlar	5.000
		Sermaye	7.500
		2023 zararı	
		Düzeltilme sonrası GYZ	-1.000
	11.500		11.500

Sermaye enf d. Farkı	0		
2023 zararı	1.000		
	1.000		0
		2023 enf. düz. GYZ	1.000

2023	2024
ticari zarar	1.000
kkeg	200
mali zarar	- 800

31.12.2024 Düzeltme Sonrası			
Banka ve alacaklar	16.500	Borçlar	5.000
		Sermaye	11.250
		2023 zararı	
		Düzeltilme sonrası GYZ	1,5
		2024 Dönem karı	1.750
	16.500		16.500

31.12.2024 698 Hesap			
Sermaye enf d. Farkı	3.750		
		Düzeltilme sonrası GYZ enf d. Farkı	500
		2024 dönem ticari karı	5000
	3.750		5.500
		2024 enf. düz. KARI	-1.750

2024	mevcut tebliğ taslağı durum	mali zarar için de enf. düz. olsaydı
2024 dönem karı	1.750	1750
Geçmiş yıl zararının enf düz gelir etkisi	500	500
geçmiş yıl mali zararı	-800	-800
enflasyon düz farkı mali zarar		-400
matrah	950	550
Hes KV	237,5	137,5

ENFLASYON DÜZELTMESİ ÖZELLİKLİ KONULAR

AF KANUNLARI KAPSAMINDA KASA, ORTAK CARİ HESAPLARININ KAPATILMASI SONUCUNDA 296 HESABA KAYDEDİLEN TUTARLARIN DURUMU

Af kanunları kapsamında düzeltilmesine izin verilen 100-kasa hesabı ve 131- Ortaklardan alacaklar hesaplarının **ilgili dönemlerde gider kaydedilerek beyannamede KKEG yapılması** istenmişti.

Arzu eden mükelleflerin bu tutarı gider yazmayıp **296 hesapta aktifleştirebilecekleri** belirtildi.

1- İlgili yılda **doğrudan gider** kaydedenlerin **geçmiş karı daha az-zararları daha fazla** oldu.

2- ilgili yılda **296 hesaba kaydeden** mükelleflerin **geçmiş karları daha fazla, geçmiş yıl zararları daha az** oldu.

2024 ve devamında enflasyon düzeltmesinde

1- **296 hesaba kaydedenlerin** geçmiş karları daha fazla, geçmiş yıl zararları daha az olduğundan **fazladan gider etkisi olacaktır.**

2- **ilgili yılda gider kaydedenlerin** geçmiş karı daha az-zararları daha fazla olduğundan **daha az gider etkisi olacaktır.**

«Bilgili olduğumuz oranda özgür oluruz.»
Sokrates

TEŞEKKÜRLER.....

Selahattin GÖKMEN

Yeminli Mali Müşavir

sgokmen@mentallymm.com.tr